

Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai pricinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

► **B** KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 809/2014

2014 m. liepos 17 d.

kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatų dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, kaimo plėtros priemonių ir kompleksinės paramos taikymo taisyklės

(OL L 227, 2014 7 31, p. 69)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	2015 m. gruodžio 14 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/2333	L 329	1	2015 12 15
► <u>M2</u>	2016 m. rugpjūčio 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/1394	L 225	50	2016 8 19
► <u>M3</u>	2017 m. birželio 30 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/1172	L 170	87	2017 7 1
► <u>M4</u>	2017 m. liepos 10 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/1242	L 178	4	2017 7 11
► <u>M5</u>	2018 m. gegužės 14 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/709	L 119	29	2018 5 15
► <u>M6</u>	2018 m. gegužės 18 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/746	L 125	1	2018 5 22
► <u>M7</u>	2019 m. birželio 6 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/936	L 149	58	2019 6 7

**KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES)
Nr. 809/2014**

2014 m. liepos 17 d.

**kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES)
Nr. 1306/2013 nuostatų dėl integruotos administravimo ir kontrolės
sistemos, kaimo plėtros priemonių ir kompleksinės paramos
taikymo taisyklės**

I ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Taikymo sritis

Šiuo reglamentu nustatomos Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 taikymo taisyklės, susijusios su:

- a) pranešimais, kuriuos valstybės narės turi teikti Komisijai vykdydamos savo pareigas apsaugoti Sąjungos finansinius interesus;
- b) administracinėmis patikromis ir patikromis vietoje, kurias turi vykdyti valstybės narės, kad patikrintų, ar laikomasi atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų;
- c) mažiausiu patikrų vietoje lygiu ir pareiga padidinti tą lygį arba galimybe jį sumažinti;
- d) atliktų patikrų ir tikrinimo bei jų rezultatų ataskaitų teikimu;
- e) institucijomis, atsakingomis už atitikties patikras, ir tokių patikrų turiniu;
- f) specialiomis tikrinimo priemonėmis ir metodais, kuriais nustatomas tetrahidrokanabinolio kiekis kanapėse;
- g) patvirtintų tarpšakinių organizacijų tikrinimo sistemos sukūrimu ir naudojimu specialiosios išmokos už medvilnę skyrimo tikslu;
- h) atvejais, kai pagalbos paraiškos ir mokėjimo prašymai arba kiti pranešimai, paraiškos ar prašymai gali būti taisomi ir tikslinami po jų pateikimo;
- i) dalinio arba visiško išmokų atšaukimo taikymu ir apskaičiavimu;
- j) nepagrįstai išmokėtų išmokų ir nuobaudų sumų susigrąžinimu, taip pat neteisėtai skirtų teisių į išmokas susigrąžinimu ir palūkanų taikymu;
- k) administracinių nuobaudų taikymu ir apskaičiavimu;
- l) reikalavimų nesilaikymo atvejo pripažinimu mažareikšmiu;

▼B

- m) pagalbos paraiškomis ir mokėjimo prašymais, teisių į išmokas paraiškomis, įskaitant galutinę paraiškų pateikimo dieną, reikalavimais dėl būtiniausios informacijos, kuri turi būti pateikta paraiškose, pagalbos paraiškų keitimo arba atsiėmimo nuostatomis, reikalavimo pateikti pagalbos paraiškas taikymo išimtimi ir nuostatomis, pagal kurias valstybės narės gali taikyti supaprastintą tvarką;
- n) patikrų, kuriomis siekiama patikrinti, ar vykdomos pareigos ir ar pagalbos paraiškoje arba mokėjimo prašyme pateikta informacija yra teisinga ir išsami, vykdymu, įskaitant taisykles dėl matavimo nuokrypių atliekant patikras vietoje;
- o) techninėmis specifikacijomis, kurių reikia, kad būtų vienodai įgyvendinamas Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 V antraštinės dalies II skyrius;
- p) valdų perleidimu;
- q) išankstiniais mokėjimais;
- r) patikrų, ar vykdomos su kompleksine parama susijusios pareigos, vykdymu, be kita ko, atsižvelgiant į ūkininko dalyvavimą ūkių konsultavimo sistemoje ir sertifikavimo sistemoje;
- s) su kompleksine parama susijusių pareigų nevykdymo atveju taikomų administracinių nuobaudų apskaičiavimu ir taikymu, įskaitant jų taikymą paramos gavėjams, kuriuos sudaro asmenų grupė.

*2 straipsnis***Keitimasis informacija apie pagalbos paraiškas, paramos paraiškas, mokėjimo prašymus ir kitas deklaracijas**

1. Kad būtų galima tinkamai administruoti pagalbos schemas bei paramos priemonės, tuo atveju, kai valstybėje narėje už tiesioginių išmokų ir kaimo plėtros priemonių, susijusių su tuo pačiu paramos gavėju, valdymą atsakinga daugiau nei viena mokėjimo agentūra, atitinkama valstybė narė imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad pagalbos paraiškose, paramos paraiškose, mokėjimo prašymuose ar kitose deklaracijose pateiktina informacija prireikus būtų prieinama visoms susijusioms mokėjimo agentūroms.

2. Jeigu patikras atlieka ne atsakinga mokėjimo agentūra, atitinkama valstybė narė užtikrina, kad ta mokėjimo agentūra gautų pakankamai informacijos apie atliktas patikras ir jų rezultatus. Mokėjimo agentūra nustato, kokios informacijos jai reikia.

*3 straipsnis***Pagalbos paraiškų, paramos paraiškų, mokėjimo prašymų ir kitų deklaracijų atsiėmimas**

1. Pagalbos paraišką, paramos paraišką, mokėjimo prašymą ar kitą deklaraciją arba jų dalį galima atsiimti bet kuriuo metu pateikus raštišką pareiškimą. Kompetentinga institucija registruoja tokį atsiėmimą.

▼B

Jei valstybė narė naudojasi 21 straipsnio 3 dalyje numatytais galimybėmis, ji gali numatyti, kad kompiuterinėje gyvulių duomenų bazėje pateiktas pranešimas apie gyvulio išvežimą iš valdos būtų laikomas raštišku pareiškimu dėl atsiėmimo.

2. Jei kompetentinga institucija jau yra informavusi gavėją apie tai, kad 1 dalyje nurodyti dokumentai neatitinka reikalavimų, arba jei kompetentinga institucija yra pranešusi gavėjui apie ketinimą atlikti patikrą vietoje, arba jei per patikrą vietoje nustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų, su tokiais atvejais susijusias dokumentų dalis atsiimti draudžiama.

3. Atsiėmę dokumentus arba jų dalis pagal 1 dalį gavėjai atsiduria tokioje padėtyje, kurioje jie buvo prieš pateikdami tuos dokumentus arba jų dalis.

*4 straipsnis***Akivaizdžių klaidų ištaisymas ir koregavimas**

Gavėjo pateiktas pagalbos paraiškas, paramos paraiškas ar mokėjimo prašymus ir visus patvirtinamuosius dokumentus galima taisyti ir koreguoti bet kuriuo metu po jų pateikimo, jeigu kompetentinga institucija, remdamasi bendru tam tikro atvejo vertinimu pripažįsta akivaizdžias klaidas ir jei gavėjas elgėsi sąžiningai.

Kompetentinga institucija gali pripažinti akivaizdžias klaidas tik tuo atveju, jei jas galima nesunkiai nustatyti per pirmoje pastraipoje nurodytuose dokumentuose pateiktos informacijos redakcinio pobūdžio patikrą.

*5 straipsnis***Sumažinimo, neskyrimo, atšaukimo ir nuobaudų taikymas**

Jei nustačius reikalavimų nesilaikymo atvejį turi būti taikomos nuobaudos pagal Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 ⁽¹⁾ IV antraštinės dalies II skyrių ir išmokų atšaukimas arba nuobaudos pagal to reglamento II antraštinės dalies III ir IV skyrius ar III antraštinę dalį:

a) tiesioginių išmokų sistemų arba kaimo plėtros priemonių, kurioms taikoma integruota sistema, atveju taikomas sumažinimas, neskyrimas, atšaukimas arba nuobaudos, numatyti Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 II antraštinės dalies III ir IV skyriuose arba III antraštinėje dalyje;

⁽¹⁾ 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 640/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatos dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir dėl išmokų neskyrimo arba atšaukimo sąlygų bei administracinių nuobaudų, taikomų tiesioginėms išmokoms, paramai kaimo plėtrai ir kompleksinei paramai (OL L 181, 2014 6 20, p. 48).

▼B

- b) bendrai išmokų, skirtinų atitinkamam gavėjui, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje, sumai, kuriai netaikomi a punkte nurodyti sumažinimas, neskyrimas, atšaukimas arba nuobaudos, taikomos Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 IV antraštinės dalies II skyriuje numatytos nuobaudos.

Pirmoje pastraipoje nurodyti sumažinimas, neskyrimas, atšaukimas ir nuobaudos taikomi pagal šio reglamento 6 straipsnį, nedarant poveikio papildomoms nuobaudoms pagal kitas Sąjungos ar nacionalinės teisės nuostatas.

6 straipsnis

Sumažinimo, neskyrimo, atšaukimo ir nuobaudų taikymo pagal kiekvieną tiesioginių išmokų schemą arba kaimo plėtros priemonę eilės tvarka

1. Gavėjui pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 I priede nurodytą schemą skirtinų išmokų sumą nustato valstybės narės, laikydamosi pagal tą reglamentą ir atokiausiems Sąjungos regionams ir mažosioms Egėjo jūros saloms skirtas programas, nustatytas atitinkamai Europos Parlamento ir Tarybos reglamentuose (ES) Nr. 228/2013 ⁽¹⁾ ir (ES) Nr. 229/2013 ⁽²⁾, nustatytų atitinkamai tiesioginės paramos schemai taikytinų sąlygų.

2. Kiekvienai Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 I priede nurodytai schemai ir kiekvienai kaimo plėtros priemonei, kuriai taikoma integruota sistema, kaip apibrėžta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 2 straipsnio 1 dalies antros pastraipos 6 punkte, taikytini sumažinimas, atšaukimas ir nuobaudos apskaičiuojami, jei taikytina, tokia eilės tvarka:

- a) bet kuriuo reikalavimų nesilaikymo atveju taikomi Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 II antraštinės dalies IV skyriuje numatyti sumažinimas ir nuobaudos, išskyrus to reglamento 16 straipsnyje nurodytas nuobaudas;
- b) Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 III antraštinėje dalyje numatytos neskirtinos sumos apskaičiuojamos remiantis taikant a punktą gauta suma;
- c) sumos, kuriomis sumažinamos išmokos tuo atveju, kai vėluojama pateikti paraišką, kaip numatyta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 13 ir 14 straipsniuose, apskaičiuojamos remiantis taikant b punktą gauta suma;

⁽¹⁾ 2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 228/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 247/2006 (OL L 78, 2013 3 20, p. 23).

⁽²⁾ 2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egėjo jūros saloms ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1405/2006 (OL L 78, 2013 3 20, p. 41).

▼B

- d) sumos, kuriomis sumažinamos išmokos tuo atveju, kai deklaruojami ne visi žemės ūkio paskirties sklypai, kaip numatyta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 16 straipsnyje, apskaičiuojamos remiantis taikant c punktą gauta suma;
- e) sumos, kurios turi būti atšaukiamos, kaip numatyta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 III antraštinėje dalyje, apskaičiuojamos remiantis taikant d punktą gauta suma;
- f) suma, gauta taikant e punktą, remiamasi taikant:
- i) Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 51 straipsnio 2 dalyje numatytą linijinį sumažinimą;
 - ii) Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 51 straipsnio 3 dalyje numatytą linijinį sumažinimą;
 - iii) Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 65 straipsnio 2 dalies c punkte numatytą linijinį sumažinimą;
 - iv) Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 65 straipsnio 4 dalyje numatytą linijinį sumažinimą;
 - v) linijinį sumažinimą tuo atveju, kai pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 41 straipsnį atliktini mokėjimai viršija nacionalinę viršutinę ribą, nustatytą pagal to reglamento 42 straipsnio 2 dalį.
3. Suma, gauta taikant 2 dalies f punktą, remiamasi taikant:
- a) Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 11 straipsnyje numatytą išmokų sumažinimą;
 - b) procentinę linijinio sumažinimo dalį, nustatytą pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 7 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą;
 - c) Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 8 straipsnyje nurodytą koregavimo koeficientą.
4. Suma, gauta taikant 3 dalį, remiamasi apskaičiuojant sumą, kuria sumažinamos išmokos tuo atveju, kai nesilaikoma kompleksinės paramos reikalavimų, kaip numatyta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 IV antraštinės dalies II skyriuje.

*7 straipsnis***Nepagrįstai išmokėtų sumų susigrąžinimas**

1. Jei išmoka sumokėta nepagrįstai, gavėjas grąžina tą sumą ir, jei taikytina, pagal 2 dalį apskaičiuotas palūkanas.

▼B

2. Palūkanos apskaičiuojamos už laikotarpį nuo gavėjui skirtame vykdomajame rašte sumoms išieškoti nurodyto ne ilgesnio nei 60 dienų mokėjimo termino iki grąžinimo arba išskaitymo dienos.

Taikytina palūkanų norma apskaičiuojama laikantis nacionalinės teisės nuostatų, bet negali būti mažesnė už palūkanų normą, pagal nacionalines nuostatas taikomą susigrąžinant sumas.

3. 1 dalyje nurodyta pareiga grąžinti netaikoma, jeigu mokėjimas buvo neteisingai atliktas dėl kompetentingos institucijos arba kitos institucijos klaidos ir jeigu gavėjas tokios klaidos pagrįstai galėjo nepastebėti.

Tačiau jei klaida susijusi su faktiniais atitinkamos išmokos apskaičiavimo elementais, pirma pastraipa taikoma tik tuo atveju, jei apie sprendimą susigrąžinti išmokėtą sumą nebuvo pranešta per 12 mėnesių nuo mokėjimo dienos.

*8 straipsnis***Valdų perleidimas**

1. Šiame straipsnyje:

- a) valdos perleidimas – pardavimas, nuoma ar kitas panašus su atitinkamais gamybos vienetais susijęs sandoris;
- b) perleidėjasv – pagalbos ir (arba) paramos gavėjas, kurio valda perleidžiama kitam pagalbos ir (arba) paramos gavėjui;
- c) perėmėjas – pagalbos ir (arba) paramos gavėjas, kuriam perleidžiama valda.

2. Kai vienas pagalbos paraišką, paramos paraišką arba mokėjimo prašymą pateikęs gavėjas perleidžia visą valdą kitam gavėjui, bet dar nėra įvykdytos visos pagalbos arba paramos skyrimo sąlygos, perleidėjui neteikiama jokia pagalba arba parama už perleistą valdą.

3. Pagalba arba mokėjimas, kurių prašo perleidėjas, skiriama perėmėjui, jeigu:

- a) per valstybių narių nustatytą laikotarpį perėmėjas praneša kompetentingai institucijai apie perleidimą ir prašo išmokėti pagalbą ir (arba) paramą;
- b) perėmėjas pateikia kompetentingos institucijos reikalaujamus įrodymus;
- c) perleista valda atitinka visas pagalbos ir (arba) paramos skyrimo sąlygas.

4. Perėmėjui informavus kompetentingą instituciją ir paprašius išmokėti pagalbą ir (arba) paramą pagal 3 dalies a punktą:

▼B

- a) visos perdavėjo teisės ir pareigos, susijusios su perdavėjo ir kompetentingos institucijos teisiniais santykiais pagal pagalbos paraišką, paramos paraišką arba mokėjimo prašymą, perduodamos perėmėjui;
- b) visi pagalbai ir (arba) paramai suteikti būtini veiksmai ir visos deklaracijos, perleidėjo pateiktos prieš perleidimą, taikant atitinkamas Sąjungos taisykles priskiriami perėmėjui;
- c) perleista valda, jei taikytina, atitinkamais paraiškų teikimo metais laikoma atskira valda.

5. Valstybės narės, jei taikytina, gali nuspręsti skirti pagalbą ir (arba) paramą perleidėjui. Tokiu atveju:

- a) perėmėjui pagalba arba parama neskiriama;
- b) valstybės narės mutatis mutandis taiko 2, 3 ir 4 dalyse išdėstytus reikalavimus.

*9 straipsnis***Pranešimai**

1. Kiekvienais metais iki liepos 15 d. valstybės narės praneša Komisijai praėjusių metų tikrinimo duomenis ir statistinius tikrinimo duomenis pagal visas tiesioginių išmokų schemas, kaimo plėtros priemonės ir vyno sektoriuje taikomas techninės pagalbos ir paramos schemas, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 46 ir 47 straipsniuose, visų pirma šiuos duomenis:

- a) su atskirais gavėjais susijusius duomenis apie pagalbos paraiškas ir mokėjimo prašymus, plotus ir gyvulius, kurie deklaruoti ir (arba) už kuriuos prašoma pagalbos ir (arba) paramos, taip pat administracinių patikrų, patikrų vietoje ir ex post patikrų rezultatus;
- b) jei taikytina, su kompleksine parama susijusių patikrų rezultatus, įskaitant atitinkamą sumažinimą ir neskyrimą.
- c) Toks pranešimas perduodamas elektroninėmis priemonėmis, naudojantis techninėmis tikrinimo duomenų ir statistinių tikrinimo duomenų perdavimo specifikacijomis, kurias valstybėms narėms pateikia Komisija.

2. Iki 2015 m. liepos 15 d. valstybės narės pateikia Komisijai pasirinktų priemonių, kuriomis tikrinama atitiktis kompleksinės paramos reikalavimams, ataskaitą ir nuorodo kompetentingas kontrolės institucijas, atsakingas už atitiktis kompleksinės paramos reikalavimams ir standartams patikras. Nedelsiant pranešama apie vėlesnius toje ataskaitoje pateiktos informacijos pakeitimus.

▼B

3. Kiekvienais metais iki liepos 15 d. valstybės narės pateikia Komisijai savanoriškos susietosios paramos administravimo bei tikrinimo priemonių ataskaitą už praėjusius kalendorinius metus.

4. Informacijai, kuri Komisijai teikiama laikantis sektorių taisyklių, pagrįsti naudojami pagal integruotą sistemą numatyti kompiuteriniai duomenys.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

INTEGRUOTA ADMINISTRAVIMO IR KONTROLĖS SISTEMA

I SKYRIUS

Bendrosios taisyklės**▼M1**

10 straipsnis

Išankstiniai tiesioginių išmokų mokėjimai

Jeigu valstybė narė atlieka išankstinius tiesioginių išmokų mokėjimus pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 75 straipsnį, juos apskaičiuojant į Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 8 straipsnyje nurodytą dėl finansinės drausmės taikytiną koregavimo koeficientą neatsižvelgiama.

Mokant galutines išmokas gavėjams nuo gruodžio 1 d. atsižvelgiama į atitinkamais paraiškų teikimo metais bendrai tiesioginių išmokų už tuos metus sumai dėl finansinės drausmės taikytiną koregavimo koeficientą.

▼B

II SKYRIUS

Pagalbos paraiškos ir mokėjimo prašymai

1 skirsnis

Bendrosios nuostatos

11 straipsnis

Procedūrų supaprastinimas

1. Jei reglamentuose (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, Deleguotajame reglamente (ES) Nr. 640/2014 arba šiame reglamente nenumatyta kitaip, valstybės narės gali leisti arba reikalauti, kad visi pranešimai, pagal šį reglamentą gavėjo teiktini institucijoms ir *vice versa*, būtų perduodami elektroninėmis priemonėmis, jeigu taip nėra diskriminuojami gavėjai ir imamasi tinkamų priemonių užtikrinti, kad visų pirma:

- a) būtų aiškiai nustatyta gavėjo tapatybė;
- b) gavėjas atitiktų visus reikalavimus pagal atitinkamą tiesioginių išmokų schemą arba kaimo plėtros priemonę;

▼B

- c) perduodami duomenys būtų patikimi atsižvelgiant į tinkamą tiesioginių išmokų schemos arba kaimo plėtros priemonės valdymą; jei naudojamosi kompiuterinės gyvulių duomenų bazės, kaip apibrėžta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 2 straipsnio 1 dalies antros pastraipos 9 punkte, duomenimis, ta duomenų bazė turi būti pakankama, kad būtų užtikrintas tinkamam atitinkamos tiesioginių išmokų schemos arba kaimo plėtros priemonės valdymui būtinas patikimumo ir įgyvendinimo lygis;

- d) jei kartu su paraiška pateikiami dokumentai negali būti perduodami elektroniniu būdu, tokie dokumentai kompetentingoms institucijoms pristatomi iki to paties termino, kaip ir teikiant duomenis ne elektroninio ryšio priemonėmis.

2. Valstybės narės, laikydamosi 1 dalyje nustatytų sąlygų, gali numatyti supaprastintą pagalbos paraiškų arba mokėjimo prašymų teikimo tvarką, jei institucijos jau turi duomenis, visų pirma jei padėtis nepasikeitė nuo paskutinės pagalbos paraiškos arba paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo pagal atitinkamą tiesioginių išmokų schemą arba kaimo plėtros priemonę, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 3 dalyje. Pagalbos paraiškų ir mokėjimo prašymų atveju valstybės narės gali nuspręsti naudotis iš nacionalinių institucijų turimų duomenų šaltinių gautais duomenimis. Tokiu atveju valstybė narė užtikrina, kad tie duomenų šaltiniai būtų pakankamai patikimi, kad būtų galima tinkamai tvarkyti duomenis ir taip užtikrinti jų patikimumą, vientisumą ir saugumą.

3. Informacijos, kurią būtina nurodyti kartu su pagalbos paraiška pateiktinuose patvirtinamuosiuose dokumentuose, kompetentinga institucija gali, kai įmanoma, tiesiogiai prašyti iš tos informacijos šaltinio.

▼M1

4. Jeigu pagal integruotą sistemą numatoma, kad naudojantis GIS pagrįsta sąsaja pateikiama iš anksto nustatyta forma ir atitinkama grafinė medžiaga, nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 3 dalyje, kuria naudojantis galima apdoroti erdvinius ir raidinius skaitmeninius deklaruotų plotų duomenis (toliau – geoerdvinė pagalbos paraiškos forma), valstybės narės gali nuspręsti įvesti preliminarinių kryžminių patikrų sistemą (toliau – preliminarios patikros), į kurią įtrauktos bent šio reglamento 29 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a, b ir c punktuose nurodytos kryžminės patikros. Gavėjui apie rezultatus pranešama per 26 kalendorinių dienų laikotarpį po galutinės bendrosios paraiškos, pagalbos paraiškos arba mokėjimo prašymų pateikimo dienos, nurodytos šio reglamento 13 straipsnyje. Tačiau jeigu šis 26 kalendorinių dienų laikotarpis baigiasi iki galutinės pranešimo apie pakeitimus dienos pagal šio reglamento 15 straipsnio 2 dalį, gavėjui apie rezultatus pranešama ne vėliau kaip kitą kalendorinę dieną po atitinkamų metų galutinės pranešimo apie pakeitimus dienos.

▼ M1

Valstybės narės gali nuspręsti atlikti tokias preliminarias patikras regionų lygmeniu su sąlyga, kad regionų lygmeniu yra nustatyta sistema, kurioje naudojama geoerdvinė pagalbos paraiškos forma.

5. Jeigu gavėjas yra asmenų grupė, kuri kreipiasi dėl paramos, skirtos agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities veiksams, nurodytiems Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnyje, (toliau – kolektyvas), valstybė narė gali nuspręsti nukrypti nuo šio reglamento 14 straipsnio reikalavimo, kad mokėjimo prašyme būtų nurodyta visa informacija, būtina atitikčiai paramos reikalavimams nustatyti, ir nuo šio reglamento 13 straipsnio apribojimo, kad visi susiję duomenys tinkamam administraciniam ir finansiniam paramos valdymui užtikrinti turi būti pateikti iki galutinės mokėjimo prašymo pateikimo dienos, nustatydamą supaprastintą metinį mokėjimo prašymą (toliau – kolektyvinis prašymas), kurį turi pateikti kolektyvas.

Šio reglamento 2, 3, 4, 9, 11, 13, 15 ir 16 straipsniai, 17 straipsnio 1 ir 3–9 dalys ir 21, 24, 25, 27, 28, 29, 35, 38, 39, 40, 42, 43 ir 45 straipsniai bei Reglamento (ES) Nr. 640/2014 4, 12 ir 13 straipsniai *mutatis mutandis* taikomi vykdant tam tikrus reikalavimus, nustatytus atsižvelgiant į kolektyvinį prašymą.

Dėl kolektyvų valstybės narės į kaimo plėtros programą įtraukia administracinių priemonių aprašą.

▼ B*12 straipsnis***Bendrosios nuostatos dėl bendrosios paraiškos ir paramos paraiškų pagal kaimo plėtros priemones teikimo**

1. Jei valstybės narės pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 4 dalį nusprendžia, kad pagalbos paraiškas pagal tiesioginių išmokų schemas ir mokėjimo prašymus pagal kaimo plėtros priemones galima pateikti bendrojoje paraiškoje, šio reglamento 20, 21 ir 22 straipsniai *mutatis mutandis* taikomi vykdant tam tikrus reikalavimus, nustatytus pagal tas schemas ar priemones teikiama pagalbos paraiškai ir (arba) mokėjimo prašymui.

2. Pagalbos ir (arba) paramos pagal bet kurią su plotu susijusių tiesioginių išmokų schemą arba kaimo plėtros priemonę prašantis paramos gavėjas gali pateikti tik vieną bendrąją paraišką per metus.

3. Valstybės narės numato atitinkamą paramos paraiškų teikimo pagal kaimo plėtros priemones tvarką.

*13 straipsnis***Galutinė bendrosios paraiškos, pagalbos paraiškų arba mokėjimo prašymų pateikimo diena**

1. Valstybės narės nustato galutines dienas, iki kurių reikia pateikti bendrąją paraišką, pagalbos paraiškas arba mokėjimo prašymus. Galutinė diena negali būti vėlesnė nei kiekvienų metų gegužės 15 d. Tačiau Estija, Latvija, Lietuva, Suomija ir Švedija gali nustatyti vėlesnę dieną, kuri negali būti vėlesnė nei birželio 15 d.

▼B

Nustatydamas galutines dienas, valstybės narės atsižvelgia į tai, kiek laiko reikia visiems susijusiems duomenims surinkti, kad būtų užtikrintas tinkamas administracinis ir finansinis pagalbos ir (arba) paramos valdymas, ir užtikrina galimybę sudaryti veiksmingų patikrų tvarkaraštį.

2. Laikantis Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 78 straipsnio antroje pastraipoje nurodytos procedūros, tam tikrose zonose dėl išskirtinių klimato sąlygų gali būti nustatytos vėlesnės šio straipsnio 1 dalyje nurodytos galutinės dienos.

*14 straipsnis***Bendrosios paraiškos arba mokėjimo prašymo turinys**

1. Bendrojoje paraiškoje arba mokėjimo prašyme nurodoma visa informacija, būtina atitinkamai pagalbos ir (arba) paramos reikalavimams nustatyti, visų pirma:

- a) paramos gavėjo tapatybė;
- b) išsamūs duomenys apie atitinkamas tiesioginių išmokų schemas ir (arba) kaimo plėtros priemones;
- c) pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 7 straipsnyje numatytą identifikavimo ir registravimo sistemą nustatytos teisės į išmokas pagal bazinės išmokos schemą;
- d) išsami informacija, pagal kurią galima aiškiai nustatyti visus valdoje esančius žemės ūkio paskirties sklypus, jų plotą hektarais šimtųjų tikslumu, jų vietą ir, jei reikalaujama, papildomos žemės ūkio paskirties sklypų naudojimo specifikacijos;
- e) jei taikytina, išsami informacija, pagal kurią galima aiškiai nustatyti ne žemės ūkio paskirties žemę, už kurią prašoma paramos pagal kaimo plėtros priemones;
- f) jei taikytina, visi patvirtinamieji dokumentai, kurių reikia, kad būtų galima nustatyti atitiktą atitinkamos schemas ir (arba) priemonės reikalavimams;
- g) gavėjo pareiškimas, kad jis yra susipažinęs su sąlygomis, susijusiomis su atitinkamomis tiesioginių išmokų schemomis arba kaimo plėtros priemonėmis;
- h) jei taikytina, gavėjo nurodymas, kad jo vykdoma veikla yra įtraukta į Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 9 straipsnio 2 dalies pirmoje ir antroje pastraipose nurodytos ne žemės ūkio veiklos sąrašą.

2. Siekiant nustatyti 1 dalies c punkte nurodytas teises į išmokas, pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 3 dalį gavėjui teikiamose iš anksto nustatytose formose nurodomos pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 7 straipsnyje numatytą identifikavimo ir registravimo sistemą nustatytos teisės į išmokas.

▼B

3. Pirmaisiais bazinės išmokos schemos taikymo metais valstybės narės gali nukrypti nuo šio straipsnio ir šio reglamento 17 straipsnio nuostatų dėl teisių į išmokas.

▼M1

4. Išmokos už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 III antraštinės dalies 3 skyrių tikslu valstybės narės gali leisti gavėjui tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis keisti bendrosios paraiškos dėl žemės ūkio paskirties sklypų naudojimo turinį su sąlyga, kad dėl to gavėjui nebus sudaroma palankesnė padėtis, atsižvelgiant į žalinimo pareigų vykdymą, remiantis pirmine paraiška. Valstybės narės gali nuspręsti nustatyti galutinę datą, iki kurios kompetentingai institucijai pranešama apie šiuos pakeitimus.

Jei kompetentinga institucija jau yra informavusi gavėją apie tai, kad bendroji paraiška arba mokėjimo prašymas neatitinka reikalavimų, arba pranešusi gavėjui apie ketinimą atlikti patikrą vietoje, arba jei atliekant patikrą vietoje buvo nustatyta reikalavimų nesilaikymo atveju, draudžiama atlikti su žemės ūkio paskirties sklypais, kurių atveju nesilaikoma reikalavimų, susijusius pakeitimus pagal pirmą pastraipą.

*14 a straipsnis***Kolektyviniai prašymai**

1. Jeigu valstybė narė pasinaudoja galimybe numatyti kolektyvinius prašymus, 14 straipsnis tokiems kolektyviniams prašymams netaikomas.

2. Kolektyvas pateikia vieną kolektyvinį prašymą per metus.

3. Kolektyviniame prašyme pateikiama visa informacija, būtina atitiktčiai paramos reikalavimams nustatyti, išskyrus informaciją, susijusią su įsipareigojimais, susijusiais su agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities veiksmis, nurodytais Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnyje. Visų pirma kolektyviniame prašyme nurodoma:

- a) kolektyvo tapatybė;
- b) kiekvieno dalyvaujančio kolektyvo nario unikalus atpažinties numeris;
- c) nuoroda į kolektyvo pateiktą paramos paraišką;
- d) išsamūs duomenys apie atitinkamus agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities veiksmus;
- e) išsami informacija, pagal kurią galima aiškiai nustatyti visus valdoje esančius žemės ūkio paskirties sklypus, jų plotą hektarais šimtųjų tikslumu, jų vietą ir, jei reikalaujama, papildomos žemės ūkio paskirties sklypų naudojimo specifikacijos;
- f) jei taikytina, išsami informacija, pagal kurią galima aiškiai nustatyti ne žemės ūkio paskirties žemę, už kurią prašoma paramos pagal kaimo plėtros priemones;
- g) jei taikytina, visi patvirtinamieji dokumentai, būtini atitiktčiai atitinkamos priemonės reikalavimams nustatyti;

▼ M1

h) kolektyvo pareiškimas, kad dalyvaujantys nariai yra susipažinę su sąlygomis, susijusiomis su atitinkamomis kaimo plėtros priemonėmis, ir finansinėmis pasekmėmis reikalavimų nesilaikymo atvejais.

Jei kolektyvo pateiktoje paramos paraiškoje yra pateikta informacija, nurodyta pirmos pastraipos b, d ir h punktuose, ji gali būti pakeista nuoroda į tą paramos paraišką.

4. Nukrypdamos nuo 3 dalies pirmos pastraipos, valstybės narės gali nuspręsti, kad kolektyviniame prašyme turi būti pateikta visa išsami informacija, susijusi su išsipareigojimais, susijusiais su agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities veiksmais.

5. Kolektyvas praneša kompetentingai institucijai apie kiekvieną išsipareigojimą, susijusį su agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities veiksmais, ne vėliau kaip likus 14 kalendorinių dienų prieš prisiimant išsipareigojimą. Valstybės narės numato atitinkamą šio pranešimo teikimo tvarką.

Jeigu duomenys, susiję su išsipareigojimais, prisiimtais pagal agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities veiksmus, yra pateikti kolektyviniame prašyme pagal 4 dalį, apie išsipareigojimus nereikia pranešti pagal šios dalies pirmą pastraipą, nebent pasikeičia išsipareigojimo rūšis, terminas ar vieta.

*15 straipsnis***Bendrosios paraiškos arba mokėjimo prašymo pakeitimai ir pakeitimai po preliminarių patikrų****▼ B**

1. Atskirus žemės ūkio paskirties sklypus arba atskiras teises į išmokas galima įtraukti į bendrąją paraišką ar mokėjimo prašymą arba juose pakoreguoti po bendrosios paraiškos arba mokėjimo prašymo galutinės pateikimo dienos, jei laikomasi reikalavimų pagal atitinkamas tiesioginių išmokų schemas arba kaimo plėtros priemones.

Tomis pačiomis sąlygomis gali būti daromi ir pakeitimai, susiję su tiesioginių išmokų schemas arba kaimo plėtros priemonės taikymu bendrojoje paraiškoje jau deklaruotiems atskiriems žemės ūkio paskirties sklypams arba teisėms į išmokas.

Jeigu pirmoje ir antroje pastraipose nurodyti pakeitimai susiję su pateiktiniais patvirtinamaisiais dokumentais arba sutartimis, tuos dokumentus arba sutartis galima atitinkamai iš dalies pakeisti.

▼ M1

1 a. Jei gavėjui buvo pranešta apie preliminarių patikrų rezultatus, kaip nurodyta 11 straipsnio 4 dalyje, kad gavėjas gali keisti bendrąją paraišką ar mokėjimo prašymą, kad įtrauktų visus būtinus pataisymus dėl atskirų sklypų pagal tų kryžminių patikrų rezultatus, kai juose nurodytas galimas reikalavimų nesilaikymas.

▼ M6

1b. Jei patikros vykdant stebėseną atliekamos remiantis 40a straipsniu, gavėjai gali keisti su atskirų žemės ūkio paskirties sklypų naudojimu susijusią bendrąją paraišką ar mokėjimo prašymą su sąlyga, kad laikomasi atitinkamų tiesioginių išmokų schemų ar kaimo plėtros priemonių reikalavimų.

▼ M1

2. Apie pakeitimus, padarytus pagal 1 dalį, kompetentingai institucijai pranešama iki atitinkamų metų gegužės 31 d.; Estijoje, Latvijoje,

▼ M1

Lietuvoje, Suomijoje ir Švedijoje apie tuos pakeitimus turi būti pranešama iki atitinkamų metų birželio 15 d.

Tokie pranešimai turi būti pateikiami raštu arba geoerdvine pagalbos paraiškos forma.

Nukrypdomos nuo pirmos pastraipos, valstybės narės gali nustatyti ankstesnę galutinę pranešimo apie tokius pakeitimus dieną. Tačiau ta diena negali būti ankstesnė nei 15 kalendorinių dienų po bendrosios paraiškos arba mokėjimo prašymo galutinės pateikimo dienos, nustatytos pagal 13 straipsnio 1 dalį.

▼ M6

2a. Kompetentingai institucijai apie pakeitimus po preliminarių patikrų pagal 1a dalį pranešama ne vėliau kaip per devynias kalendorines dienas po galutinės preliminarių patikrų rezultatų pranešimo gavėjui dienos, nurodytos 11 straipsnio 4 dalyje.

Tokie pranešimai turi būti pateikiami raštu arba geoerdvine pagalbos paraiškos forma.

2b. Kompetentingai institucijai apie pakeitimus, atliktus remiantis 1b dalimi, pranešama iki tos kompetentingos institucijos nustatytos dienos. Ji turėtų būti ne vėlesnė negu 15 kalendorinių dienų iki dienos, kurią gavėjui pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 75 straipsnį turėtų būti pervesta pirmoji išmokos dalis arba išankstinė išmoka.

Tokie pranešimai turi būti pateikiami raštu arba geoerdvine pagalbos paraiškos forma.

▼ B

3. Jei kompetentinga institucija jau yra informavusi gavėją apie tai, kad bendroji paraiška arba mokėjimo prašymas neatitinka reikalavimų, arba pranešusi gavėjui apie ketinimą atlikti patikrą vietoje, arba jei atliekant patikrą vietoje buvo nustatyta reikalavimų nesilaikymo atveju, draudžiama atlikti su žemės ūkio paskirties sklypais, kurių atveju nesi-laikoma reikalavimų, susijusius pakeitimus pagal straipsnio 1 dalį.

▼ M6

Taikant pirmą pastraipą, 40a straipsnio 1 dalies d punkte nustatyta pareiga nelaikoma pranešimu gavėjui, kad kompetentinga institucija ketina atlikti patikrą vietoje.

▼ B*16 straipsnis***Iš anksto nustatytų formų ištaisymas**

Jei pasikeitė kokie nors duomenys, visų pirma susiję su teisių į išmokas perdavimu pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 34 straipsnį, arba jei informacija iš anksto nustatytoje formose yra neteisinga, teikdamas bendrąją paraišką, pagalbos paraišką ir (arba) mokėjimo prašymą gavėjas ištaiso Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 3 dalyje nurodytą iš anksto nustatytą formą.

▼B

2 skirsnis

Pagal su plotu susijusios pagalbos schemas teikiamos pagalbos paraiškos ir pagal su plotu susijusios paramos priemonės teikiami mokėjimo prašymai*17 straipsnis***Pagal su plotu susijusios pagalbos schemas teikiamoms pagalbos paraiškoms ir pagal su plotu susijusios paramos priemonės teikiamiems mokėjimo prašymams taikomi specialūs reikalavimai****▼M1**

1. Siekdama nustatyti visus valdoje ir (arba) ne žemės ūkio paskirties žemėje, kaip nurodyta 14 straipsnio 1 dalies d ir e punktuose, esančius žemės ūkio paskirties sklypus, kompetentinga institucija gavėjui pateikia geoerdvinės pagalbos paraiškos formą.

▼B

2. 1 dalis taikoma:

a) nuo 2016 paraiškų teikimo metų – tokiam skaičiui gavėjų, kuris būtinas norint apimti bent 25 % viso ploto, praėjusiais metais nustatyto pagal bazinės išmokos schemą arba vienkartinės išmokos už plotus schemą;

b) nuo 2017 paraiškų teikimo metų – tokiam skaičiui gavėjų, kuris būtinas norint apimti bent 75 % viso ploto, praėjusiais metais nustatyto pagal bazinės išmokos schemą arba vienkartinės išmokos už plotus schemą;

c) nuo 2018 paraiškų teikimo metų – visiems gavėjams.

3. Jeigu gavėjas negali pateikti pagalbos paraiškos ir (arba) mokėjimo prašymo naudodamasis geoerdvine pagalbos paraiškos forma, kompetentinga institucija jam teikia:

a) reikiamą techninę pagalbą arba

b) iš anksto nustatytas formas ir atitinkamą grafinę medžiagą popieriniu formatu. Šiuo atveju kompetentinga institucija perkelia gavėjo pateiktą informaciją į geoerdvinę pagalbos paraiškos formą.

4. Gavėjui teikiamose iš anksto nustatytose formose nurodomas didžiausias kiekviename kontroliniame sklype esantis reikalavimus atitinkantis plotas pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 5 straipsnio 2 dalies a ir b punktus ir praėjusiais metais taikant bazinės išmokos schemą, vienkartinės išmokos už plotus schemą ir (arba) su plotu susijusių kaimo plėtros priemonę nustatytas kiekvieno žemės ūkio paskirties sklypo plotas.

Grafinėje medžiagoje, teikiamoje gavėjui pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 3 dalį, nurodomos Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 5 straipsnio 1 dalyje minimų kontrolinių sklypų ribos ir unikalūs atpažinties numeriai, taip pat praėjusiais metais nustatytos žemės ūkio paskirties sklypų ribos, kad gavėjai galėtų tiksliai nurodyti kiekvieno žemės ūkio paskirties sklypo vietą ir dydį. Nuo 2016 paraiškų teikimo metų toje medžiagoje taip pat nurodomas praėjusiais metais nustatytas ekologiniu požiūriu svarbių vietovių tipas, dydis ir vieta.

▼B

5. Gavėjas aiškiai nurodo ir deklaruoja kiekvieno žemės ūkio paskirties sklypo plotą ir, jei taikytina, ekologiniu požiūriu svarbių vietovių tipą, dydį ir vietą. Norėdamas gauti žalinimo išmoką, gavėjas taip pat nurodo deklaruojamų žemės ūkio paskirties sklypų naudojimo paskirtį.

Šiuo tikslu gavėjas gali patvirtinti informaciją, kuri jau pateikta iš anksto nustatytoje formoje. Tačiau jei iš anksto nustatytoje formoje pateikta informacija apie žemės ūkio paskirties sklypo plotą, vietą arba ribas arba, jei taikytina, apie ekologiniu požiūriu svarbių vietovių dydį ir vietą yra neteisinga arba neišsami, gavėjas tą informaciją ištaiso arba pakeičia.

Kompetentinga institucija, remdamasi gavėjų iš anksto nustatytoje formoje ištaisyta arba papildyta informacija, įvertina, ar reikia atnaujinti atitinkamo kontrolinio sklypo duomenis atsižvelgiant į Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 5 straipsnio 3 dalį.

6. Jeigu gavėjas vykdo lygiavertę praktiką pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 straipsnio 3 dalies a punktą laikydamasis įsipareigojimų, prisiimtų pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 ⁽¹⁾ 39 straipsnio 2 dalį arba Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnio 2 dalį, tokie įsipareigojimai nurodomi pagalbos paraiškoje pateikiant nuorodą į atitinkamą mokėjimo prašymą.

Jeigu gavėjas vykdo lygiavertę praktiką pagal nacionalines arba regionines aplinkosaugos sertifikavimo sistemas, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 straipsnio 3 dalies b punkte, *mutatis mutandis* taikomos šio straipsnio 4 ir 5 dalių nuostatos dėl iš anksto nustatytos formos ir gavėjo deklaracijos.

Vykdydami regionų lygmens ar bendrą įgyvendinimą pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 46 straipsnio 5 bei 6 dalis ir su ekologiniu požiūriu svarbiomis vietovėmis susijusias individualias pareigas, tokio regionų lygmens ar bendro įgyvendinimo dalyviai aiškiai nurodo ir deklaruoja kiekviename žemės ūkio paskirties sklype esančios ekologiniu požiūriu svarbios vietovės tipą, dydį ir vietą pagal šio straipsnio 5 dalį. Savo pagalbos paraiškoje arba mokėjimo prašyme gavėjai pateikia nuorodą į regionų lygmens ar bendro įgyvendinimo deklaraciją, kaip nurodyta šio reglamento 18 straipsnyje.

7. Su plotais, kuriuose auginamos kanapės pagal Reglamento (EB) Nr. 1307/2013 32 straipsnio 6 dalį, susijusioje bendrojoje paraiškoje pateikiama:

a) visa informacija, reikalinga kanapėmis užsėtiems sklypams identifikuoti, įskaitant naudotų sėklų veisles;

b) duomenys apie panaudotų sėklų kiekį (kg/ha);

⁽¹⁾ 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL L 277, 2005 10 21, p. 1).

▼ **M5**

- c) oficialios etiketės, kuriomis ženklinamos sėklų pakuotės pagal Tarybos direktyvą 2002/57/EB ⁽¹⁾, ypač pagal jos 12 straipsnį, arba bet kuris kitas valstybės narės lygiaverčiu pripažįstamas dokumentas; arba, pagal Komisijos direktyvą 2008/62/EB ⁽²⁾ sertifikuotų saugotinių veislių atveju, tiekėjo etiketės arba spausdintas užrašas ar spaudas, kuriais ženklinamos saugotinių veislių sėklų pakuotės, kaip nurodyta tos direktyvos 18 straipsnyje.

▼ **M3**

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos c punkto, jei sėjama po bendrosios paraiškos galutinės pateikimo dienos, etiketės pateikiamos ne vėliau kaip birželio 30 d. Tačiau, jei kanapės auginamos kaip tarpiniai pasėliai, etiketės pateikiamos iki valstybių narių nustatytos datos, kuri turi būti ne vėlesnė kaip rugsėjo 1 d. Jei etiketes reikia pateikti ir kitoms nacionalinėms institucijoms, valstybės narės gali numatyti, kad pagal tą punktą pateiktos etiketės būtų gražinamos gavėjui. Ant gražinamų etikečių pažymima, kad jos buvo naudojamos teikiant paraišką.

▼ **B**

8. Pateikiant Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 IV antraštinės dalies 2 skyriuje numatytos specialiosios išmokos už medvilnę bendrąją paraišką nurodoma:

- a) naudotos medvilnės sėklos veislės pavadinimas;
- b) jei taikytina, patvirtintos tarpšakinės organizacijos, kuriai priklauso gavėjas, pavadinimas ir adresas.

9. Plotai, kuriems netaikomos Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 III, IV ir V antraštinėse dalyse numatytos pagalbos schemos arba Reglamente (ES) Nr. 1308/2013 nurodytos vyno sektoriaus paramos schemos, deklaruojami vienoje arba keliose skiltyse „Kita paskirtis“.

18 straipsnis

Regionų lygmens arba bendro įgyvendinimo deklaracija

Kiekvienas regionų lygmens arba bendro įgyvendinimo pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 46 straipsnio 5 arba 6 dalį dalyvis kartu su pagalbos paraiška arba mokėjimo prašymu kiekvienu atskiru atveju pateikia regionų lygmens arba bendro įgyvendinimo deklaraciją.

Deklaracijoje nurodoma visa papildoma informacija, kuri būtina, kad būtų galima patikrinti, ar laikomasi su regionų lygmens arba bendru įgyvendinimu, vykdomu pagal to reglamento 46 straipsnio 5 arba 6 dalį, susijusių pareigų, visų pirma:

- a) kiekvieno dalyvio unikalus atpažinties numeris;
- b) mažiausia procentinė dalis, kurios turi laikytis kiekvienas atskiras dalyvis, kaip nurodyta to reglamento 46 straipsnio 6 dalies antroje pastraipoje;
- c) gretimų ekologiniu požiūriu svarbių vietovių vientisų struktūrų, kaip nurodyta to reglamento 46 straipsnio 5 dalyje, ar bendros ekologiniu

⁽¹⁾ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyva 2002/57/EB dėl prekybos aliejinių ir pluoštinių augalų sėkla (OL L 193, 2002 7 20, p. 74).

⁽²⁾ 2008 m. birželio 20 d. Komisijos direktyva 2008/62/EB, numatanti tam tikras leidžiančias nukrypti nuostatas, taikomas žemės ūkio vietinių populiacijų ir veislių, kurios natūraliai prisitaikiusios prie vietos ir regiono sąlygų ir kurioms gresia genetinė erozija, patvirtinimui ir prekybai tų vietinių populiacijų bei veislių sėkla ir sėklinėmis bulvėmis (OL L 162, 2008 6 21, p. 13).

▼B

požiūriu svarbios vietovės, kaip nurodyta to reglamento 46 straipsnio 6 dalyje, kurių atžvilgiu pareigų laikomasi bendrai, bendras plotas;

- d) iš anksto nustatyta grafinė medžiaga, kurioje nurodomos kontrolinių sklypų ribos ir unikalūs atpažinties numeriai, pagal kuriuos galima aiškiai nustatyti gretimų ekologiniu požiūriu svarbių vietovių vienisias struktūras arba bendrą ekologiniu požiūriu svarbią vietovę ir nurodyti jų ribas.

Vykdamas regionų lygmens įgyvendinimą, jei Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 46 straipsnio 6 dalyje numatyta detaliojame plane yra pateikta visa šio straipsnio antroje pastraipoje nurodyta informacija, pirmoje pastraipoje nurodyta deklaracija gali būti pakeista nuoroda į tą planą.

Vykdamas bendrą įgyvendinimą, su pirmoje pastraipoje nurodyta deklaracija pateikiamas Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 47 straipsnio 4 dalyje numatytas rašytinis susitarimas.

*19 straipsnis***Dalyvavimo smulkiųjų ūkininkų sistemoje ir pasitraukimo iš jos paraiškų**

1. 2015 m. pateiktose paraiškose dalyvauti Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 62 straipsnio 1 dalyje nurodytoje smulkiųjų ūkininkų sistemoje pateikiama nuoroda į bendrąją paraišką, kurią už 2015 paraiškų teikimo metus pateikė tas pats gavėjas, ir, jei taikytina, gavėjo pareiškimas, kad jis yra susipažinęs su to reglamento 64 straipsnyje numatytais specialiomis smulkiųjų ūkininkų sistemai taikytinomis sąlygomis.

Valstybės narės gali nuspręsti, kad pirmoje pastraipoje nurodyta paraiška turi būti pateikiama su bendrąja paraiška arba kaip jos dalis.

2. Nuo 2016 paraiškų teikimo metų valstybės narės numato supaprastintą Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 3 dalyje nurodytą paraiškų teikimo tvarką.

3. Taikant 2 dalyje nurodytą paraiškų teikimo tvarką naudotinos iš anksto nustatytos formos sudaromos remiantis informacija, pateikta kartu su bendrąja paraiška už 2015 paraiškų teikimo metus, ir jose visų pirma pateikiama:

- a) visa papildoma informacija, būtina atitikčiai Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 64 straipsnio reikalavimams nustatyti, ir atitinkamai atvejais visa papildoma informacija, kurios reikia patvirtinti, kad gavėjas vis dar atitinka to reglamento 9 straipsnio reikalavimus;
- b) gavėjo pareiškimas, kad jis yra susipažinęs su Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 64 straipsnyje numatytais smulkiųjų ūkininkų sistemai taikytinomis specialiomis sąlygomis.

Jei valstybės narės pasirenka Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 63 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nustatytą mokėjimo būdą, bet netaiko tos dalies trečios pastraipos, iš anksto nustatytos formos, nukrypstant nuo šios dalies pirmos pastraipos, pateikiamos pagal šio skyriaus 1 skirsnį.

▼B

4. Gavėjai, nusprendę pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 62 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą arba to reglamento 62 straipsnio 2 dalį pasitraukti iš smulkiųjų ūkininkų sistemos po 2015 metų, apie tai praneša kompetentingai institucijai laikydamiesi valstybių narių nustatytos tvarkos.

3 skirsnis

Kitos paraiškos*20 straipsnis***Pagalbos paraiškoms taikomos specialiosios nuostatos**

Gavėjas, kuris prašo suteikti pagalbą ne pagal su plotu susijusios pagalbos schemas, o pagal kitą Reglamento (EB) Nr. 1307/2013 I priede nurodytą sistemą arba pagal vyno sektoriaus paramos sistemas vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 46 ir 47 straipsniais ir kuriam priklauso žemės ūkio paskirties žemės plotai, tuos plotus deklaruoja savo pagalbos paraiškos formoje pagal šio reglamento 17 straipsnį.

Gavėjas, kuriam taikomos tik Reglamento (EB) Nr. 1308/2013 46 ir 47 straipsniuose numatytos su kompleksine parama susijusios pareigos, savo pagalbos paraiškos formoje deklaruoja kiekvienais kalendoriniais metais, kuriais tos pareigos turi būti vykdomos, savo turimus plotus.

Tačiau valstybės narės gali atleisti gavėjus nuo pirmoje ir antroje pastraipose numatytų pareigų, jei kompetentingos institucijos atitinkamą informaciją gauna per kitas administravimo ir kontrolės sistemas, kurių suderinamumas su integruota sistema užtikrinamas pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 61 straipsnį.

*21 straipsnis***Pagalbos už gyvulius paraiškai ir pagal su gyvuliais susijusios paramos priemonės teikiama mokėjimo prašymams taikomi reikalavimai**

1. Pagalbos už gyvulius paraiškoje, kaip apibrėžta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 2 straipsnio 1 dalies antros pastraipos 15 punkte, arba mokėjimo prašyme, kuris teikiamas pagal su gyvuliais susijusios paramos priemonės, kaip apibrėžta to reglamento 2 straipsnio 1 dalies antros pastraipos 14 punkte, pateikiama visa informacija, būtina atitikčiai pagalbos ir (arba) paramos reikalavimams nustatyti, visų pirma:

- a) paramos gavėjo tapatybė;
- b) nuoroda į bendrąją paraišką, jei ji jau pateikta;
- c) kiekvienos rūšies gyvulių, dėl kurių pateikta pagalbos paraiška arba mokėjimo prašymas, skaičius, ir, galvijų atveju, – jų identifikacijos kodai;
- d) jei taikytina, gavėjo įsipareigojimas valstybės narės nustatytu laikotarpiu savo valdoje laikyti c punkte nurodytus gyvulius ir informacija apie vietą arba vietas, kuriose bus laikomi gyvuliai, įskaitant ir tuo laikotarpiu;
- e) jei taikytina, visi patvirtinamieji dokumentai, būtini atitikčiai atitinkamos sistemos arba priemonės reikalavimams nustatyti;

▼ B

f) gavėjo pareiškimas, kad jis yra susipažinęs su atitinkamos pagalbos ir (arba) paramos skyrimo sąlygomis.

2. Kiekvienam gyvulių laikytoji užtikrinama teisė iš kompetentingos institucijos be jokių apribojimų, pagrįstais intervalais ir pernelyg nedelsiant gauti kompiuterinėje gyvulių duomenų bazėje laikomą informaciją, susijusią su jo ir jo gyvulių duomenimis. Teikdamas pagalbos už gyvulius paraišką arba mokėjimo prašymą, gavėjas patvirtina, kad tie duomenys yra teisingi ir išsamūs, arba pataiso neteisingus ar įrašo trūkstamus duomenis.

3. Valstybės narės gali nuspręsti, kad kai kurios 1 dalyje nurodytos informacijos nereikia įtraukti į pagalbos už gyvulius paraišką arba mokėjimo prašymą, jei ji jau perduota kompetentingai institucijai.

4. Valstybės narės gali nustatyti tvarką, pagal kurią, teikiant pagalbos už gyvulius paraišką arba mokėjimo prašymą, būtų galima pasinaudoti reikiamais kompiuterinėje gyvulių duomenų bazėje laikomais duomenimis, jei ta bazė yra pakankama, kad būtų užtikrintas tinkamam atitinkamų pagalbos schemų arba paramos priemonių valdymui atskirų gyvulių lygmeniu būtinas patikimumo ir įgyvendinimo lygis.

Pirmoje pastraipoje nurodytą tvarką gali sudaryti sistema, pagal kurią gavėjas gali prašyti pagalbos ir (arba) paramos už visus gyvulius, kurie, remiantis kompiuterinėje gyvulių duomenų bazėje esančiais duomenimis, valstybės narės nustatyta dieną arba jos nustatytu laikotarpiu atitinka pagalbos ir (arba) paramos skyrimo reikalavimus.

Tokiu atveju valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad:

a) laikantis atitinkamai pagalbos schemai ir (arba) paramos priemonei taikomų nuostatų, antroje pastraipoje nurodyta diena arba laikotarpis būtų aiškiai nustatyti ir žinomi gavėjui;

b) gavėjui būtų žinoma, kad nustačius, jog gyvuliai, už kuriuos būtų galima skirti pagalbą arba paramą, gyvulių identifikavimo ir registravimo sistemoje yra neteisingai identifikuoti arba registruoti, laikoma, kad tie gyvuliai neatitinka reikalavimų, kaip nurodyta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 31 straipsnyje.

▼ M4

4a. Trumpam gamybos ciklui skirtų rūšių gyvulių, už kuriuos teikiama parama pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 33 straipsnį, atveju valstybės narės gali, jei nėra kompiuterinės duomenų bazės, nustatyti tvarką, pagal kurią, teikiant mokėjimo už gyvulius prašymus, būtų naudojami skerdimo sertifikatuose arba kituose patvirtinamuosiuose dokumentuose esantys duomenys. Tie duomenys turi būti pakankami, kad būtų užtikrintas tinkamam atitinkamos paramos priemonės valdymui atskirų gyvulių lygmeniu būtinas patikimumo ir įgyvendinimo lygis.

Pirmoje pastraipoje nurodytą tvarką gali sudaryti sistema, pagal kurią gavėjas prašo paramos už visus gyvulius, kurie, remiantis skerdimo sertifikatuose arba kituose patvirtinamuosiuose dokumentuose esančiais duomenimis, valstybės narės nustatyta dieną arba jos nustatytu laikotarpiu atitinka paramos skyrimo reikalavimus.

▼M4

Tokiu atveju valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad laikantis atitinkamai paramos priemonei taikomų nuostatų, antroje pastraipoje nurodyta diena arba laikotarpis būtų aiškiai nustatyti ir žinomi gavėjui.

▼B

5. Valstybės narės gali numatyti, kad kai kuri 1 dalyje nurodyta informacija gali arba turi būti perduodama per jos patvirtintą įstaigą ar įstaigas. Tačiau gavėjas lieka atsakingas už perduodamus duomenis.

4 skirsnis

Su teisėmis į išmokas susijusios specialiosios nuostatos

22 straipsnis

Teisių į išmokas skyrimas arba jų vertės padidinimas

1. Paraiškos skirti teises į išmokas arba padidinti teisių į išmokas vertę pagal bazinės išmokos sistemą vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 20 straipsniu, 24 straipsniu, 30 straipsniu, išskyrus 7 dalies e punktą, ir 39 straipsniu teikiamos iki valstybių narių nustatytos dienos. Nustatyta diena negali būti vėlesnė nei atitinkamų kalendorinių metų gegužės 15 d.

Tačiau Estija, Latvija, Lietuva, Suomija ir Švedija gali nustatyti vėlesnę dieną, kuri negali būti vėlesnė nei birželio 15 d.

2. Valstybės narės gali nuspręsti, kad teisių į išmokas paraiška yra teikiama tuo pačiu metu, kaip pagalbos paraiška pagal bazinės išmokos sistemą.

23 straipsnis

Nepagrįstai suteiktų teisių į išmokas susigrąžinimas

1. Jeigu pagal Reglamentą (ES) Nr. 1307/2013 gavėjams paskirsčius teises į išmokas nustatoma, kad tokių teisių suteikta per daug, suteiktų teisių į išmokas perteklius grąžinamas į nacionalinį rezervą arba regioninius rezervus, nurodytus Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 30 straipsnyje.

Jei pirmoje pastraipoje nurodytą klaidą padarė kompetentinga institucija arba kita institucija ir jei tos klaidos gavėjas pagrįstai negalėjo pastebėti, atitinkamai pakoreguojama tam gavėjui suteiktų likusių teisių į išmokas vertė.

Jei paramos gavėjas, kuriam suteikta per daug teisių į išmokas, per tą laiką teises į išmokas perleidžia kitiems gavėjams, tų teisių perėmėjai taip pat privalo vykdyti pirmoje pastraipoje nustatytą pareigą proporcingai jiems perleistam teisių į išmokas skaičiui, jei gavėjas, kuriam tos

▼B

teisės buvo suteiktos pirmiausiai, neturi pakankamai teisių į išmokas, kad galėtų grąžinti atitinkamą nepagrįstai suteiktų teisių į išmokas skaičių.

2. Jeigu pagal Reglamentą (ES) Nr. 1307/2013 gavėjams suteikus teises į išmokas nustatoma, kad gavėjo gautos išmokos už 2014 m., kaip nurodyta to reglamento 26 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje, arba teisių į išmokas, kurias gavėjas turi paraiškos už 2014 m. pateikimo dieną, vertė, kaip nurodyta to reglamento 26 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje, arba teisių į išmokas vieneto vertė, kaip nurodyta to reglamento 26 straipsnio 5 dalyje, arba padidinta teisių į išmokas vieneto vertė, kaip numatyta to reglamento 30 straipsnio 10 dalyje, arba gavėjo gautos pagalbos už kalendorinius metus, einančius prieš bazinės išmokos sistemos įgyvendinimo metus, bendra vertė, kaip nurodyta to reglamento 40 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje, buvo per didelės, atitinkamai pakoreguojama neteisinga nuoroda pagrįsta atitinkamo gavėjo teisių į išmokas vertė.

Taip koreguojamos ir teisės į išmokas, kurios per tą laiką perleistos kitiems gavėjams.

Sumažinimo vertė grąžinama į nacionalinį rezervą ar regioninius rezervus, nurodytus Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 30 straipsnyje.

3. Jeigu pagal Reglamentą (ES) Nr. 1307/2013 gavėjams suteikus teises į išmokas nustatoma, kad tam pačiam gavėjui taikomos tiek 1 dalyje, tiek 2 dalyje nurodytos aplinkybės, visų teisių į išmokas vertė koreguojama, kaip nurodyta 2 dalyje, prieš nepagrįstai suteiktas teises į išmokas grąžinant į nacionalinį rezervą arba regioninius rezervus pagal 1 dalį.

4. Dėl šiame straipsnyje numatyto teisių į išmokas skaičiaus ir (arba) vertės koregavimo neturi būti sistemingai perskaičiuojamos likusios teisės į išmokas.

5. Valstybės narės gali nuspręsti nesusigrąžinti nepagrįstai suteiktų teisių į išmokas, jei elektroniniame registre, kuriame identifikuojamos ir registruojamos teisės į išmokas, nustatyta bendra tokių teisių į išmokas vertė per tikrinimą, kuris atliekamas siekiant pakoreguoti teises į išmokas, kaip numatyta šiame straipsnyje, yra ne didesnė kaip 50 EUR bet kuriais metais, kuriais pagal Reglamentą (ES) Nr. 1307/2013 taikoma bazinės išmokos sistema.

Sumos, nepagrįstai išmokėtos už paraiškų teikimo metus, einančius prieš koregavimo metus, gali būti susigrąžinamos pagal šio reglamento 7 straipsnį. Nustatant tokias nepagrįstai išmokėtas sumas atsižvelgiama į šiame straipsnyje numatyto koregavimo poveikį teisių į išmokas už visus atitinkamus metus skaičiui ir prireikus jų vertei.

▼B

III ANTRAŠTINĖ DALIS

PATIKROS

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

24 straipsnis

Bendrieji principai

1. Šiame reglamente numatytos administracinės patikros ir patikros vietoje atliekamos taip, kad būtų veiksmingai patikrinta:

- a) pagalbos paraiškoje, paramos paraiškoje, mokėjimo prašyme ar kitoje deklaracijoje pateiktos informacijos tikslumas ir išsamumas;
- b) visų atitikties reikalavimams kriterijų, taip pat įsipareigojimų bei kitų pareigų pagal atitinkamą pagalbos schemą ir (arba) paramos priemonę ir sąlygų, kuriomis skiriama pagalba ir (arba) parama arba atleidžiama nuo pareigų, laikymasis;
- c) su kompleksine parama susiję reikalavimai ir standartai.

2. Valstybės narės užtikrina, kad patikrinti, ar laikomasi visų taikomų Sąjungos teisės aktuose arba atitinkamuose nacionalinės teisės aktuose ir dokumentuose, kuriuose nustatyta įgyvendinimo tvarka, arba kaimo plėtros programoje nustatytų sąlygų būtų galima pagal valstybių narių nustatytus tam tikrus patikrinamus rodiklius.

3. Administracinių patikrų ir patikrų vietoje rezultatai vertinami siekiant nustatyti, ar kilusios problemos iš esmės galėtų kelti pavojų kitiems panašioms veiksmams, gavėjams ar kitoms įstaigoms. Vertinant taip pat nustatoma tokių atvejų priežastis, tolesnis nagrinėjimas, kurio gali prireikti, ir reikiami taisomieji bei prevenciniai veiksmai.

▼M6

4. Kompetentinga institucija atlieka fizines patikras tuo atveju, jei iš palydovinių arba aerofotografijos vaizdų arba kitų susijusių įrodymų, įskaitant kompetentingos institucijos prašymu gavėjo pateiktus įrodymus, analizės negaunama rezultatų, pagal kuriuos būtų galima padaryti kompetentingai institucijai priimtinas galutines išvadas apie žemės ploto, kurio administracinės patikros ar patikros vietoje atliekamos, atitiktį pagalbos ir (arba) paramos skyrimo reikalavimams arba, jei reikia, teisingą dydį.

▼B

5. Šis skyrius taikomas visoms pagal šį reglamentą vykdomoms patikroms nepažeidžiant IV ir V antraštinėse dalyse numatytų specialių taisyklių. Tačiau 3 dalis netaikoma V antraštinei daliai.

25 straipsnis

Pranešimas apie patikras vietoje

Apie patikras vietoje gali būti pranešama, jei tai nekenkia jų tikslui ar veiksmingumui. Pranešama griežtai laikantis trumpiausio būtino laikotarpio, kuris neviršija 14 dienų.

▼ M1

Tačiau apie patikras vietoje, atliekamas pagalbos už gyvulius paraiškų arba mokėjimo prašymų pagal su gyvuliais susijusios paramos priemonių arba įsipareigojimų, apie kuriuos pranešta pagal 14 a straipsnio 5 dalį, atveju pranešama ne vėliau kaip prieš 48 valandas, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus. Be to, jeigu su kompleksine parama susijusiems aktams ir standartams taikytinuose teisės aktuose nustatyta, kad patikra vietoje turi būti atliekama iš anksto nepranešus, tos taisyklės taikomos ir su kompleksine parama susijusioms patikroms vietoje.

▼ B*26 straipsnis***Patikrų vietoje laikas**

1. Šiame reglamente numatytos patikros vietoje prirėkus atliekamos tuo pačiu metu, kaip ir visos kitos Sąjungos teisės aktuose numatytos patikros.
2. Įgyvendinant kaimo plėtros priemones, kurioms taikoma integruota sistema, patikros vietoje paskirstomos per metus remiantis rizikos, kylančios dėl įvairių įsipareigojimų pagal kiekvieną priemonę, analize.

▼ M1

Įsipareigojimų, apie kuriuos pranešta pagal 14 a straipsnio 5 dalį, patikros vietoje turi būti atliekamos per tokį laiką, kad būtų galima veiksmingai patikrinti įsipareigojimą, apie kurį pranešta.

▼ B

3. Atliekant patikras nustatoma, ar laikomasi visų su pagalbos schemomis arba paramos priemonėmis susijusių atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų, kurių atžvilgiu gavėjas pasirinktas pagal 34 straipsnį.

Patikros vietoje yra tik trumpiausios būtinos trukmės.

4. Jei tam tikrų atitikties kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų laikymąsi galima patikrinti tik per konkretų laikotarpį, atliekant patikras vietoje gali prireikti vėlesnių papildomų apsilankymų vietoje. Tokiu atveju patikros vietoje koordinuojamos taip, kad tokie apsilankymai pas vieną gavėją būtų trumpiausios būtinos trukmės, o jų skaičius – mažiausias būtinas. Prirėkus per tokius apsilankymus taip pat gali būti atliekamas nuotolinis stebėjimas, kaip nurodyta 40 straipsnyje.

Jeigu būtini papildomi apsilankymai, susiję su pūdymui palikta žeme, laukų ribomis, apsauginėmis juostomis, prie miško pakraščių esančių reikalavimus atitinkančių hektarų juostomis, tarpiniais pasėliais ir (arba) žaliosios dangos plotais, kurie deklaruoti kaip ekologiniu požiūriu svarbi vietovė, tokių papildomų apsilankymų skaičius 50 % atveju turi būti susijęs su tuo pačiu atsižvelgiant į riziką atrinktu gavėju, o likusieji 50 % atveju – su įvairiais papildomai atrinktais paramos gavėjais. Įvairūs papildomi gavėjai atsitiktinai atrinkami iš visų gavėjų, deklaruosiu, kad pūdymui palikta žemė, laukų ribos, apsauginės juostos, prie miško pakraščių esančios reikalavimus atitinkančių hektarų juostos, tarpiniai pasėliai ir (arba) žaliosios dangos plotai yra ekologiniu požiūriu svarbi vietovė, ir tokius apsilankymus galima apriboti apsilankymais žemės plotuose, deklaruotuose kaip pūdymui palikta žemė, laukų ribos, apsauginės juostos, prie miško pakraščių esančios reikalavimus atitinkančių hektarų juostos, tarpiniai pasėliai ir (arba) žaliosios dangos plotai.

▼B

Jeigu būtini papildomi apsilankymai, kiekvienam papildomam apsilankymui taikomas 25 straipsnis.

*27 straipsnis***Keitimasis pranešimais apie patikrų rezultatus**

Jei taikytina, atliekant su atitiktimi reikalavimams susijusias administracines patikras ir patikras vietoje atsižvelgiama į įtariamus reikalavimų nesilaikymo atvejus, apie kuriuos pranešė kitos tarnybos, įstaigos ar organizacijos.

Valstybės narės užtikrina, kad apie visus atitinkamus pažeidimus, nustatytus atliekant patikras, ar laikomasi su Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 I priede išvardytomis sistemomis ir (arba) parama pagal kaimo plėtros priemones, kurioms taikoma integruota sistema, susijusių atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų, būtų pranešama atitinkamai kompetentingai institucijai, atsakingai už atitinkamos išmokos skyrimą. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 38 straipsnyje nurodytos viešosios arba privačios sertifikavimo institucijos praneštų už išmokos už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką skyrimą atsakingai kompetentingai institucijai apie visus su teisingu tokios išmokos skyrimu gavėjams, kurie pasirinko atlikti savo pareigas vykdydami sertifikuotą lygiavertę praktiką, susijusį pažeidimą.

Jeigu su kaimo plėtros priemonėmis, kurioms taikoma integruota sistema, susijusios administracinės patikros arba patikros vietoje apima lygiavertę praktiką, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 straipsnio 3 dalyje, keičiamasi tokių patikrų rezultatais, kad būtų galima imtis tolesnių su išmokos už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką skyrimu susijusių veiksmų.

*II SKYRIUS****Pagal integruotą sistemą vykdomos administracinės patikros****28 straipsnis***Administracinės patikros**

1. Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 74 straipsnyje nurodytomis administracinėmis patikromis, įskaitant kryžmines patikras, turi būti įmanoma nustatyti reikalavimų nesilaikymo atvejus, visų pirma automatiškai aptikti pažeidimus kompiuterinėmis priemonėmis. Tikrinami visi aspektai, kuriuos įmanoma ir tikslinga patikrinti per administracines patikras. Šiomis patikromis užtikrinama, kad:

- a) būtų laikomasi atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų bei kitų pareigų pagal pagalbos schemą ar paramos priemonę;
- b) būtų išvengta dvigubo finansavimo pagal kitas Sąjungos sistemas;
- c) pagalbos paraiška arba mokėjimo prašymas būtų išsamūs ir pateikiami per atitinkamą terminą, ir, jei taikytina, kad būtų pateikti patvirtinamieji dokumentai, kuriais įrodoma atitiktis reikalavimams;
- d) atitinkamais atvejais būtų laikomasi ilgalaikių įsipareigojimų.

▼B

2. Taikydamos pagalbos už gyvulius schemas ir su gyvuliais susijusios paramos priemonės, valstybės narės prireikus gali pasinaudoti iš kitų tarnybų, įstaigų ar organizacijų gautais įrodymais, kad patikrintų, ar laikomasi atitikties reikalavimams kriterijų, išsipareigojimų ir kitų pareigų, jei atitinkama tarnyba, įstaiga ar organizacija veikia pagal normas, kurių pakanka tokiai atitikčiai patikrinti.

*29 straipsnis***Kryžminės patikros**

1. Prireikus administracinės patikros apima šias kryžmines patikras:

- a) deklaruotų teisių į išmokas ir, atitinkamai, deklaruotų žemės ūkio paskirties sklypų kryžmines patikras, kuriomis siekiama išvengti tos pačios pagalbos arba paramos skyrimo kelis kartus už tuos pačius kalendorinius ar paraiškų teikimo metus ir nepagrįsto pagalbos, skiriamos pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 I priede ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009⁽¹⁾ VI priede išvardytas su plotais susijusios pagalbos schemas, ir paramos, skiriamos pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 2 straipsnio antros pastraipos 21 punkte apibrėžtas su plotu susijusios paramos priemones, sumavimo;
- b) teisių į išmokas kryžmines patikras, kuriomis siekiama patikrinti, ar suteiktos teisės į išmokas ir ar įvykdyti pagalbos skyrimo reikalavimai;
- c) bendrojoje paraiškoje ir (arba) mokėjimo prašyme deklaruotų žemės ūkio paskirties sklypų ir informacijos apie kiekvieną kontrolinį sklypą, pateiktos žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemoje pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 5 straipsnio 2 dalį, kryžmines patikras, kuriomis siekiama patikrinti pačių plotų atitiktį tiesioginių išmokų sistemos ir (arba) kaimo plėtros priemonės reikalavimams;
- d) teisių į išmokas ir remiamo ploto kryžmines patikras, kuriomis siekiama patikrinti, ar teisės į išmokos suteiktos bent už tokį patį reikalavimus atitinkančių hektarų, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 32 straipsnio 2–6 dalyse, skaičių;
- e) kryžmines patikras naudojantis gyvulių identifikavimo ir registravimo sistema, kuriomis siekiama patikrinti atitiktį pagalbos ir (arba) paramos skyrimo reikalavimams ir išvengti nepagrįsto pakartotinio tos pačios pagalbos ir (arba) paramos skyrimo už tuos pačius kalendorinius ar paraiškų teikimo metus;
- f) bendrojoje paraiškoje gavėjo pateiktą deklaraciją, kad jis yra patvirtintas tarpšakinės organizacijos narys, šio reglamento 17 straipsnio 8 dalyje nurodytos informacijos ir atitinkamų patvirtintų tarpšakinių organizacijų perduotos informacijos kryžmines patikras, kuriomis siekiama patikrinti, atitiktį Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 60 straipsnio 2 dalyje numatyto pagalbos didinimo reikalavimams;

⁽¹⁾ 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009, nustatantis bendrąsias tiesioginės paramos schemų ūkininkams pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatantis tam tikras paramos schemas ūkininkams, iš dalies keičiantis Reglamentus (EB) Nr. 1290/2005, (EB) Nr. 247/2006, (EB) Nr. 378/2007 ir panaikinantis Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 (OL L 30, 2009 I 31, p. 16).

▼ B

- g) kryžmines patikras, kuriomis siekiama patikrinti atitiktį tarpšakinių organizacijų tvirtinimo kriterijams ir jų narių sąrašą bent kartą per 5 metus.

Taikant pirmos pastraipos c punktą, jei pagal integruotą sistemą numatyta naudotis geoerdvinėmis pagalbos paraiškų formomis, kryžminės patikros atliekamos kaip žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemoje deklaruoto skaitmeninio ploto erdvinis sugretinimas. Be to, kryžminės patikros atliekamos siekiant išvengti dvigubo su tuo pačiu plotu susijusių paraiškų teikimo.

▼ M6

Paraiškų ar paraiškų teikėjų, kurie, kaip nustatyta, neatitinka paraiškos teikimo arba pagalbos (ir) arba paramos skyrimo reikalavimų, kaip nurodyta 34 straipsnio 1 dalyje, duomenys naudojami taikant šios dalies pirmos pastraipos a, c ir e punktus.

▼ B

2. Per kryžmines patikras nustačius reikalavimų nesilaikymo atvejų, imamasi tolesnių reikiamų administracinių veiksmų ir prireikus atliekama patikra vietoje.

3. Jei pagalbos paraišką ir (arba) mokėjimo prašymą dėl kontrolinio sklypo pagal tą pačią pagalbos schemą ar tą pačią paramos priemonę teikia du ar daugiau gavėjų ir jeigu deklaruojami žemės ūkio paskirties sklypai iš dalies sutampa erdvės požiūriu, arba jeigu bendras deklaruojamas plotas viršija didžiausią reikalavimus atitinkantį žemės plotą, remiamą pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 5 straipsnio 2 dalies a ir b punktus, o skirtumas atitinka leistiną matavimo nuokrypį, tam kontroliniam sklypui nustatyta pagal šio reglamento 38 straipsnį, valstybė narė gali numatyti proporcingą atitinkamų plotų sumažinimą, išskyrus tuos atvejus, kai gavėjas įrodo, kad bet kuris iš kitų atitinkamų gavėjų deklaravo per didelius plotus taip jam pakenkdamas.

*III SKYRIUS**Pagal integruotą sistemą atliekamos patikros vietoje**1 skirsnis***Bendrosios nuostatos***30 straipsnis***Pagal su plotais susijusios pagalbos, išskyrus išmoką už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką, schemas vykdomo tikrinimo norma**

Kasmet pagal su plotais susijusios pagalbos, išskyrus išmoką už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 III antraštinės dalies 3 skyrių (toliau – žalinimo išmoka), schemas atliekamų patikrų vietoje kontrolinė imtis apima bent:

- a) 5 % visų gavėjų, teikiančių paraišką pagal bazinės išmokos sistemą arba vienkartinės išmokos už plotus sistemą, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2009 III antraštinės dalies 1 skyriuje. Valstybės narės užtikrina, kad kontrolinę imtį sudarytų ne mažiau kaip 5 % visų gavėjų, deklaruojančių daugiausia žemės ūkio paskirties žemės plotus, t. y. natūraliai laikomus ganyti tinkamus žemės plotus pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 10 straipsnio 1 dalį;

▼B

- b) 5 % visų gavėjų, prašančių perskirstymo išmokos, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 III antraštinės dalies 2 skyriuje;
- c) 5 % visų gavėjų, prašančių išmokos už plotus, kuriuose esama gamtinių kliūčių, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 III antraštinės dalies 4 skyriuje;
- d) 5 % visų gavėjų, prašančių išmokos jaunesiems ūkininkams, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 III antraštinės dalies 5 skyriuje;
- e) 5 % visų gavėjų, prašančių su plotu susijusių išmokų pagal savanoriškos susietosios paramos sistemą, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 IV antraštinės dalies 1 skyriuje;
- f) 5 % visų gavėjų, prašančių išmokos pagal smulkiųjų ūkininkų sistemą, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 V antraštinėje dalyje;
- g) 30 % plotų, kurie deklaruoti kanapėms auginti, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 32 straipsnio 6 dalyje;
- h) 5 % visų gavėjų, prašančių specialiosios išmokos už medvilnę, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 IV antraštinės dalies 2 skyriuje.

*31 straipsnis***Su žalinimo išmoka susijusio tikrinimo norma**

1. Kasmet atliekamų su žalinimo išmoka susijusių patikrų vietoje kontrolinė imtis apima bent:

- a) 5 % visų gavėjų, kuriems taikomas reikalavimas laikytis klimatui ir aplinkai naudingos žemės ūkio praktikos (toliau – žalinimo praktika) ir kurie nėra įtraukti į b ir c punktuose nurodytą kontrolinę tiriamąją visumą (toliau – žalinimo tiriamoji visuma); ši imtis tuo pačiu metu turi apimti ne mažiau kaip 5 % visų gavėjų, kurie turi daugiamečių žolynų plotų, esančių aplinkoaugos požiūriu pažeidžiamose vietovėse, kurioms taikoma Tarybos direktyva 92/43/EEB⁽¹⁾ arba Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB⁽²⁾, ir kitose Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 45 straipsnio 1 dalyje nurodytose pažeidžiamose vietovėse;
- b) 3 %:
 - i) visų žalinimo išmokos skyrimo reikalavimus atitinkančių gavėjų, kurie atleidžiami ir nuo pasėlių įvairinimo, ir nuo ekologiniu požiūriu svarbių vietovių turėjimo pareigų kaip neatitinkantys Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 44 ir 46 straipsniuose nurodytų ribų ir kuriems netaikomos to reglamento 45 straipsnyje nurodytos pareigos;

⁽¹⁾ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

⁽²⁾ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

▼ B

- ii) arba (tais metais, kai valstybėje narėje netaikomas Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 44 straipsnis) žalinimo išmokos skyrimo reikalavimus atitinkančių gavėjų, kurie atleidžiami ir nuo pasėlių įvairinimo, ir nuo ekologiniu požiūriu svarbių vietovių turėjimo pareigų kaip neatitinkantys Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 44 ir 46 straipsniuose nurodytų ribų ir kuriems netaikomos to reglamento 45 straipsnio 1 dalyje nurodytos pareigos;
- c) 5 % visų gavėjų, kuriems taikomas reikalavimas vykdyti žalinimo praktiką, taikančių nacionalines arba regionines aplinkosaugos sertifikavimo sistemas, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 straipsnio 3 dalies b punkte;
- d) 5 % visų regionų lygmens įgyvendinimo pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 46 straipsnio 5 dalį dalyvių;
- e) 5 % visų bendro įgyvendinimo pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 46 straipsnio 6 dalį dalyvių;
- f) 100 % gretimų ekologiniu požiūriu svarbių vietovių vientisų struktūrų, kaip nurodyta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 46 straipsnio 3 dalyje;

▼ M6

- g) taikoma 100 % visų sklypų, kurių atžvilgiu taikoma pareiga vėl pertvarkyti žemę į daugiamečius žolynus pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 42 straipsnį;

▼ B

- h) 20 % visų gavėjų, kuriems taikoma pareiga vėl pertvarkyti žemę į daugiamečius žolynus pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 44 straipsnio 2 ir 3 dalis.

2. Gavėjai, kurie žalinimo praktiką vykdo taikydami lygiavertę praktiką pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 straipsnio 3 dalies a punktą arba dalyvauja smulkiųjų ūkininkų sistemoje pagal to reglamento 61 straipsnį, arba kurių visa valda atitinka Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 ⁽¹⁾ 29 straipsnio 1 dalyje nustatytus ekologinio ūkininkavimo reikalavimus, nepatenka į kontrolinę imtį ir jiems netaikoma šiame straipsnyje numatyta tikrinimo norma.

▼ M1

3. Jei ekologiniu požiūriu svarbios vietovės nėra nurodytos žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemoje, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 70 straipsnyje, 1 dalies a ir c–e punktuose nustatyta tikrinimo norma papildoma 5 % visų į atitinkamą kontrolinę tiriamąją visumą patenkančių gavėjų, kuriems taikomas reikalavimas žemės ūkio paskirties plote turėti ekologiniu požiūriu svarbią vietovę, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 ir 46 straipsniuose.

▼ B

Tačiau pirma pastraipa netaikoma tais atvejais, kai administravimo ir kontrolės sistema užtikrinama, kad visos deklaruotos ekologiniu požiūriu svarbios vietovės prieš mokant išmokas būtų identifikuotos ir, kai taikytina, įregistruotos žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemoje pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 5 straipsnio 2 dalies c punktą.

⁽¹⁾ 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo ir panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr. 2092/91 (OL L 189, 2007 7 20, p. 1).

▼B*32 straipsnis***Pagal kaimo plėtros priemonės vykdomo tikrinimo norma**

1. Kasmet atliekamų patikrų vietoje kontrolinė imtis apima bent 5 % visų pagal kaimo plėtros priemones paraiškas teikiančių gavėjų. Taikant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 ir 29 straipsniuose numatytas priemones 5 % tikrinimo norma turi būti įvykdyta kiekvienos atskiros priemonės lygmeniu.

Ta kontrolinė imtis turi apimti ir bent 5 % Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnyje nurodytų gavėjų, kurie taiko lygiavertę praktiką, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 straipsnio 3 dalyje.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 ir 29 straipsniuose nurodytų asmenų grupių atveju, apskaičiuojant 1 dalyje nustatytą tikrinimo normą, kiekvienas atskiras tokių grupių narys gali būti laikomas gavėju.

▼M1

2 a. Nukrypstant nuo 1 ir 2 dalių, jeigu valstybė narė pasinaudoja galimybe numatyti kolektyvinį prašymą, kasmet atliekamų patikrų vietoje kontrolinė imtis apima bent:

- a) 5 % visų kolektyvų, teikiančių kolektyvinį ieškinį; ši imtis tuo pačiu metu turi apimti ne mažiau kaip 5 % viso ploto, deklaruoto kolektyviniame prašyme pagal 14 a straipsnio 3 dalį; ir
- b) 5 % įsipareigojimų, apie kuriuos pranešta pagal 14 a straipsnio 5 dalį.

▼B

3. Kai pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 21 straipsnio 1 dalies a punktą ir 28, 29 bei 34 straipsnius arba Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 36 straipsnio a punkto iv bei v papunkčius ir b punkto i, iii ir v papunkčius skiriama daugiametė parama, kurios išmokos mokamos daugiau nei penkerius metus, valstybės narės gali nuspręsti po penktųjų paramos mokėjimo metų patikrinti bent 2,5 % tų gavėjų.

Pirma pastraipa taikoma paramai, teikiamai pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnio 6 dalies trečią pastraipą, po penktųjų paramos už atitinkamo įsipareigojimo laikymąsi mokėjimo metų.

▼M1

Jeigu valstybė narė pasinaudoja galimybe numatyti kolektyvinį prašymą, ši dalis kolektyvams netaikoma.

▼B

4. Taikant 1 dalį neatsižvelgiama į pagal 3 dalį tikrinamus gavėjus.

*33 straipsnis***Pagal pagalbos už gyvulius schemas vykdomo tikrinimo norma**

1. Kasmet pagal kiekvieną pagalbos už gyvulius schemą atliekamų patikrų vietoje kontrolinė imtis apima bent 5 % visų pagal tą atitinkamą pagalbos schemą paraiškas teikiančių gavėjų.

Tačiau jei kompiuterinė gyvulių duomenų bazė nėra pakankama, kad būtų užtikrintas tinkamam atitinkamos pagalbos schemos valdymui būtinas patikimumo ir įgyvendinimo lygis, atitinkamai pagalbos schemai nustatoma 10 % dalis.

▼ B

Nustatyta kontrolinė imtis apima bent 5 % visų gyvulių, už kuriuos prašoma pagalbos pagal kiekvieną pagalbos schemą.

2. Jei taikytina, kasmet atliekamų patikrų vietoje kontrolinė imtis apima 10 % kitų tarnybų, įstaigų ar organizacijų, teikiančių duomenis, pagal kuriuos galima patikrinti, ar laikomasi atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų, kaip nurodyta 28 straipsnio 2 dalyje.

▼ M2*33a straipsnis*

Papildomo tikrinimo norma, taikoma Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 19a straipsnio 2 dalyje nurodytų paramos gavėjų tolesnėms patikroms vietoje

1. Paramos gavėjai, kuriems pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 19a straipsnio 2 dalį buvo taikoma sumažinta administracinė nuobauda, susijusi su tam tikra su plotu susijusia pagalbos sistema arba paramos priemone, po to, kai per patikrą vietoje buvo nustatyta, kad deklaruotas per didelis plotas, kitais paraiškų teikimo metais tikrinami per tolesnę patikrą vietoje, susijusią su ta konkrečia pagalbos sistema arba paramos priemone.

▼ M6

2. 1 dalyje nurodytos tolesnės patikros vietoje nereikia atlikti, jeigu po to, kai buvo nustatyta, kad buvo deklaruotas per didelis plotas, pažeidimo nustatymo metais Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 5 straipsnyje nurodytoje žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemoje buvo atnaujinti susijusių kontrolinių sklypų duomenys arba jeigu susijusios pagalbos schemos arba paramos priemonės patikros vykdant stebėseną, nurodytos šio reglamento 40a straipsnyje, atliekamos kitais paraiškų teikimo metais ir remdamasi jomis kompetentinga institucija gali nuspręsti, ar reikia taikyti Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 19a straipsnio 3 dalyje nustatytą administracinę nuobaudą.

▼ B*34 straipsnis*

Kontrolinės imties nustatymas

▼ M6

1. Į kontrolinę tiriamąją visumą neįtraukiamos paraiškos arba paraiškų teikėjai, kurie, kaip nustatoma paraiškos teikimo metu arba atlikus administracines patikras ar patikras vietoje, neatitinka paraiškos teikimo arba pagalbos (ir) arba paramos skyrimo reikalavimų.“

2. Taikant 30 ir 31 straipsnius, nustatant imtį užtikrinama, kad:

- a) 1 %–1,25 % kontrolinės tiriamosios visumos, nurodytos 30 straipsnio a–f ir h punktuose ir 31 straipsnio 1 dalies a, c, d ir e punktuose, būtų atrenkama atsitiktinai;
- b) 0,6 %–0,75 % kontrolinės tiriamosios visumos, nurodytos 31 straipsnio 1 dalies b punkte, būtų atrenkama atsitiktinai;
- c) 4 %–5 % kontrolinės tiriamosios visumos, nurodytos 31 straipsnio 1 dalies h punkte, būtų atrenkama atsitiktinai;
- d) likusieji kontrolinės imties, nurodytos 31 straipsnio 1 dalies a–e punktuose ir h punkte, gavėjai būtų atrenkami remiantis rizikos analize.

▼ M6

Taikydamos 31 straipsnį valstybės narės užtikrina kontrolinės imties reprezentatyvumą įvairios praktikos atžvilgiu.

Papildomi vietoje tikrintini gavėjai 31 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos tikslais atrenkami remiantis rizikos analize.

3. Taikant 32 ir 33 straipsnius, iš mažiausio vietoje tikrintinų gavėjų skaičiaus atsitiktinai atrenkama 20–25 % gavėjų, o jeigu taikoma 32 straipsnio 2a dalis – 100 % vietoje tikrintinų kolektyvų ir 20–25 % įsipareigojimų. Likęs vietoje tikrintinų gavėjų ir įsipareigojimų skaičius atrenkamas remiantis rizikos analize.

Taikant 32 ir 33 straipsnius, atsitiktinė imties dalis taip pat gali apimti gavėjus, jau atsitiktinai atrinktus pagal šio straipsnio 2 dalies a, b ir c punktus, arba papildomai atsitiktinai atrinktus gavėjus pagal 26 straipsnio 4 dalies antrą pastraipą, arba abi gavėjų grupes. Tokių kontrolinės imties gavėjų skaičius neturi viršyti jų dalies kontrolinėje tiriamojoje visumoje.

Taikydamos 32 straipsnį valstybės narės, atsižvelgdamos į rizikos analizę, gali atrinkti konkrečias gavėjams taikomas kaimo plėtros priemones.

▼ B

4. Jeigu vietoje tikrintinų gavėjų skaičius viršija 30–33 straipsniuose nurodytą mažiausią gavėjų skaičių, atsitiktinai atrinktų gavėjų procentinė dalis papildomoje imtyje neviršija 25 %.

▼ M6

4a. Taikant 30–33 straipsnius ir 40a straipsnio 1 dalies c punktą, tas pats gavėjas gali būti tikrinamas, kad būtų atitinkamos kelios mažiausios tikrinimo normos su sąlyga, kad nebūtų daromas poveikis tais atvejais reikalaujamų rizika pagrįstų imčių atrankos efektyvumui.

Atrinktų gavėjų patikros vietoje gali būti atliekamos apsiribojant pagalbos schema ar kaimo plėtros priemone, pagal kurią jie buvo atrinkti, jeigu jau pasiektos mažiausios su kitomis pagalbos schemomis ar paramos priemonėmis, pagal kurias jie teikė paraiškas, susijusias tikrinimo normos.

▼ B

5. Kasmet rizikos analizės veiksmingumas vertinamas ir tikslinamas:

a) nustatant kiekvieno rizikos veiksnio tinkamumą;

▼ M6

b) lyginant deklaruoto ploto ir remiamo ploto, patenkančio į rizikos analize pagrįstą ir atsitiktinę imtį, skirtumo rezultatus, arba lyginant deklaruotų gyvulių ir remiamų gyvulių, patenkančių į rizikos analize pagrįstą ir atsitiktinę imtį, skirtumo rezultatus;

▼ B

c) atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes ir prireikus į rizikos veiksnių tinkamumo pokyčius valstybėje narėje;

d) atsižvelgiant į reikalavimų nesilaikymo, dėl kurio pagal 35 straipsnį padidinama tikrinimo norma, pobūdį.

▼B

6. Kompetentinga institucija registruoja kiekvieno vietoje tikrintino gavėjo atrankos priežastis. Prieš patikrą vietoje atitinkamai informuojamas ją atliekantis inspektorius.

7. Atitinkamais atvejais dalinė kontrolinės imties atranka gali būti atliekama remiantis informacija, turima prieš 13 straipsnyje nurodytą galutinę dieną. Ta laikina imtis baigiama sudaryti gavus visas atitinkamas pagalbos paraiškas arba mokėjimo prašymus.

*35 straipsnis***Tikrinimo normos didinimas**

Jei atliekant patikras vietoje nustatoma sunkių atitinkamos pagalbos schemos arba paramos priemonės reikalavimų nesilaikymo atvejų arba tokių atvejų nustatoma tam tikrame regione arba jo dalyje, kompetentinga institucija atitinkamai padidina kitais metais vietoje tikrintinų gavėjų procentinę dalį.

*36 straipsnis***Tikrinimo normos mažinimas**

1. Gali būti mažinamos tik su šiame straipsnyje nustatytais pagalbos schemomis arba paramos priemonėmis susijusios šiame skyriuje nustatytos tikrinimo normos.

2. Nukrypstant nuo 30 straipsnio a, b ir f punktų, valstybės narės gali nuspręsti sumažinti mažiausią kasmet atliekamų su kiekviena bazinės išmokos sistema, vienkartinės išmokos už plotus sistema, perskirstymo išmoka ir smulkiųjų ūkininkų sistema susijusių patikrų vietoje lygį iki 3 %.

▼M1

Pirma pastraipa taikoma tik tuo atveju, jei visiems gavėjams taikoma visų pagalbos paraiškų ir žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemos erdvinio sugretinimo sistema pagal 17 straipsnio 2 dalį.

2015 paraiškų teikimo metų atžvilgiu vietoje tikrintinų gavėjų atsitiktinėje imtyje nustatytų klaidų lygis neturi viršyti 2 % per ankstesnius dvejus finansinius metus. Tą klaidų lygį pagal Sąjungos lygmeniu nustatytą metodiką tvirtina valstybė narė.

2016 paraiškų teikimo metų atžvilgiu vietoje tikrintinų gavėjų atsitiktinėje imtyje nustatytų klaidų lygis neturi viršyti 2 % per ankstesnius finansinius metus. Tą klaidų lygį pagal Sąjungos lygmeniu parengtą naują metodiką tvirtina valstybė narė, atsižvelgdama į Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 908/2014 ⁽¹⁾ 7 straipsnio 4 dalį.

▼B

3. Nukrypstant nuo 30 straipsnio a, b ir f punktų, valstybės narės gali nuspręsti sumažinti su bazinės išmokos sistema, vienkartinės išmokos už plotus sistema, perskirstymo išmoka ir smulkiųjų ūkininkų sistema susijusių kontrolinę imtį iki pagal 34 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a

⁽¹⁾ 2014 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 908/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 taikymo taisyklės, susijusios su mokėjimo agentūromis ir kitomis įstaigomis, finansų valdymu, sąskaitų patvirtinimu, patikrų taisyklėmis, užstatais ir skaidrumu (OL L 255, 2014 8 28, p. 59).

▼ B

punktą nustatytos imties, jei patikros atliekamos remiantis ortofotografijos vaizdais, naudojamais Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 70 straipsnyje nurodytai žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemai atnaujinti.

Pirma pastraipa taikoma tik jei valstybės narės sistemingai ir ne rečiau nei kartą per trejus metus atnaujina žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemą ir tikrina visus gavėjus visame plote, kuriam taikoma ta sistema, per metus patikrindamos ne mažiau kaip 25 % žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemoje įregistruotų reikalavimus atitinkančių hektarų. Tačiau ta mažiausia metinė procentinė aprėptis netaikoma valstybėms narėms, kuriose yra mažiau kaip 150 000 žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemoje įregistruotų reikalavimus atitinkančių hektarų.

Prieš taikydamos pirmą pastraipą, valstybės narės turi būti per pastaruosius trejus metus visiškai atnaujinusios atitinkamą žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemą.

Ortofotografijos vaizdai, pagal kuriuos atnaujinami duomenys, jų naudojimo žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemai atnaujinti dieną turi būti ne senesni nei 15 mėnesių.

Per dvejus metus iki pirmos pastraipos taikymo pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 6 straipsnį įvertinta žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemos kokybė turi būti pakankama, kad būtų galima veiksmingai tikrinti, ar laikomasi pagalbos skyrimo sąlygų.

Pirmoje pastraipoje nurodytas sprendimas gali būti priimtas nacionaliniu arba regioniniu lygmeniu. Taikant šią pastraipą, regioną sudaro visas plotas, kuriam taikoma viena arba daugiau autonominių žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemų.

▼ M1

Mutatis mutandis taikomos 2 dalies trečia ir ketvirta pastraipos.

▼ B

4. Nukrypstant nuo 32 straipsnio 1 dalies, valstybės narės gali nuspręsti sumažinti mažiausią kasmet atliekamų patikrų vietoje lygį iki 3 % gavėjų, teikiančių paraiškas pagal kaimo plėtros priemones, kurioms taikoma integruota sistema.

▼ M1

Tačiau pirmą pastraipą netaikoma gavėjams, kurie vykdo ir lygiavertę praktiką, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 straipsnio 3 dalyje, ir kolektyvams bei įsipareigojimams, kurie atrenkami pagal šio reglamento 32 straipsnio 2a dalį.

▼ B

5. ► **M1** 2, 3 ir 4 dalys taikomos tik jei tenkinamos pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 908/2014 41 straipsnį nustatytos bendrosios mažiausio patikrų vietoje lygio mažinimo sąlygos. ◀ Jei kuri nors iš šių sąlygų arba šio straipsnio 2 ar 3 dalyje nustatytų sąlygų nebetenkinama, valstybės narės nedelsdamos atšaukia savo sprendimą sumažinti mažiausią patikrų vietoje lygį ir nuo kitų paraiškų teikimo metų atitinkamoms pagalbos schemoms arba paramos priemonėms taiko 30 straipsnio a, b ir f punktuose ir (arba) 32 straipsnyje numatytą mažiausią patikrų vietoje lygį.

▼B

6. Nukrypstant nuo 30 straipsnio g punkto, jei valstybė narė įdiegia kanapių auginimo išankstinio patvirtinimo sistemą, mažiausias patikrų vietoje lygis gali būti sumažintas iki 20 % kanapėms auginti deklaruotų plotų, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 32 straipsnio 6 dalyje.

Tokiu atveju valstybė narė iki sumažintos tikrinimo normos taikymo einančiais metais praneša Komisijai apie išsamias taisykles ir sąlygas, susijusias su jos išankstinio patvirtinimo sistema. Apie visus tų išsamių taisyklių ar sąlygų pakeitimus be reikalo nedelsiant pranešama Komisijai.

2 skirsnis

patikros vietoje, susijusios su pagalbos paraiškoms pagal su plotu susijusios pagalbos schemas ir mokėjimo prašymais pagal su plotu susijusios paramos priemonės

37 straipsnis

Patikrų vietoje aspektai

1. Per patikras vietoje tikrinami visi žemės ūkio paskirties sklypai, už kuriuos prašoma pagalbos pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 I priede išvardytas pagalbos schemas ir (arba) už kuriuos prašoma paramos pagal kaimo plėtros priemones, kurioms taikoma integruota sistema.

Tikrinant atitiktį Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 21 straipsnio 1 dalies a punkte ir 30 bei 34 straipsniuose numatytų kaimo plėtros priemonių reikalavimams, patikros vietoje taip pat apima visus ne žemės ūkio paskirties žemės sklypus, už kuriuos prašoma paramos.

Kompetentinga institucija, remdamasi tikrinimo rezultatais ir atsižvelgdama į Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 5 straipsnio 3 dalį, įvertina, ar reikia atnaujinti duomenis apie atitinkamus kontrolinius sklypus.

2. Per patikras vietoje matuojamas plotas ir tikrinama, ar laikomasi su deklaruotu plotu, kurį gavėjas deklaravo pagal 1 dalyje nurodytas pagalbos schemas ir (arba) paramos priemones, susijusių atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų.

Atliekant gavėjų, prašančių tiesioginių išmokų pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 I priede išvardytas sistemas, kurių žemės ūkio paskirties žemės plotai daugiausiai yra natūraliai laikomi ganyti ar kultivuoti tinkamos žemės plotai, patikras vietoje taip pat tikrinama minimali tuose žemės plotuose vykdytina veikla, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 9 straipsnio 1 dalyje.

3. Atliekant su žalinimo praktika susijusias patikras vietoje tikrinama, ar gavėjas vykdo visas nustatytas pareigas. Atitinkamais atvejais per patikras vietoje taip pat tikrinama, ar laikomasi Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 44 ir 46 straipsniuose nurodytų ribų, kuriomis remiantis atleidžiama nuo reikalavimo taikyti tam tikrą praktiką. Ši pastraipa taip pat taikoma patikroms vietoje, susijusioms su Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 straipsnio 3 dalies b punkte nurodytomis nacionalinėmis arba regioninėmis aplinkosaugos sertifikavimo sistemomis.

▼ B

Jei patikra vietoje yra susijusi su regionų lygmens įgyvendinimu pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 46 straipsnio 5 dalį, ją atliekant taip pat matuojamas plotas ir tikrinama, ar gavėjai arba gavėjų grupės vykdo valstybės narės nustatytas pareigas.

Jei patikra vietoje yra susijusi su bendru įgyvendinimu pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 46 straipsnio 6 dalį, ją atliekant:

- a) tikrinama, ar laikomasi valdų buvimo viena šalia kitos kriterijų, nustatytų pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 47 straipsnio 1 dalį;
- b) matuojamas plotas ir tikrinama, ar laikomasi gretimų ekologiniu požiūriu svarbių vietovių vientisumo kriterijų;
- c) atitinkamais atvejais tikrinama, ar gavėjai arba gavėjų grupės vykdo valstybės narės nustatytas papildomas pareigas;
- d) tikrinama, ar bendro įgyvendinimo dalyvis vykdo individualias nustatytas žalinimo pareigas.

▼ M1

4. Pagal 32 straipsnio 2a dalies a punktą atrinktų kolektyvų atveju per patikras vietoje matuojamas plotas ir tikrinama, ar laikomasi atitikties reikalavimams kriterijų ir kitų pareigų, susijusių su kolektyviniame prašyme deklaruotu plotu.

Pagal 32 straipsnio 2a dalies b punktą atrinktų įsipareigojimų atveju per patikrą vietoje tikrinama, ar laikomasi įsipareigojimų, apie kuriuos pranešta.

▼ B*38 straipsnis***Ploto matavimas****▼ M6**

1. Per patikrą vietoje tikrinant atitiktį reikalavimams ir faktiškai matuojant žemės ūkio paskirties plotą galima apsiriboti atsitiktine imtimi, kurią sudaro bent 50 % žemės ūkio paskirties sklypų, dėl kurių pateikta pagalbos paraiška arba mokėjimo prašymas pagal su plotu susijusios pagalbos schemas arba kaimo plėtros priemones. Jei atliekant tokios imties patikrą nustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų, matuojami visi žemės ūkio paskirties sklypai ir tikrinama jų atitiktis reikalavimams arba ekstrapoliuojamos išmatavus imtį padarytos išvados.

▼ B

2. Žemės ūkio paskirties sklypų plotai matuojami visomis priemonėmis, kuriomis, kaip įrodyta, užtikrinama bent tokia matavimų kokybė, kokia būtina pagal Sąjungos lygmeniu nustatytus taikomus techninius standartus.

3. Kompetentinga institucija gali, kai įmanoma, vykdyti 40 straipsnyje nurodytą nuotolinį stebėjimą ir naudotis pasaulinės palydovinės navigacijos sistemos (angl. GNSS) technologijomis.

4. Visiems ploto matavimams, atliekamiems naudojantis GNSS ir (arba) ortofotografijos vaizdais, nustatomas vienavertis leistinas atsargos nuokrypis. Naudojamos matavimo priemonės šiuo tikslu turi būti patvirtintos bent pagal vieną leistino atsargos nuokrypio, kurio vertė mažesnė už nustatytąją, tvirtinimo klasę. Tačiau nustatytoji nuokrypio vertė turi būti ne didesnė kaip 1,25 m.

Kiekvienam žemės ūkio paskirties sklypui taikoma didžiausia leistino nuokrypio absoliučioji vertė neviršija 1 ha.

▼B

Tačiau valstybės narės gali Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 21 straipsnio 1 dalies a punkte ir 30 bei 34 straipsniuose numatytoms su miškų ūkio plotais susijusioms priemonėms nustatyti atitinkamus leistinus nuokrypius, kurie bet kuriuo atveju negali būti daugiau nei dvigubai didesni už šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytą leistiną nuokrypį

5. Matuojant gali būti atsižvelgiama į bendrą žemės ūkio paskirties sklypo plotą, jei jis visiškai atitinka reikalavimus. Kitais atvejais atsižvelgiama į grynąjį reikalavimus atitinkantį plotą. Tuo tikslu atitinkamai atvejais gali būti taikoma Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 10 straipsnyje nurodyta pro rata sistema.

6. Siekiant apskaičiuoti pasėliams įvairinti naudojamų skirtingų pasėlių dalis, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 44 straipsnyje, matuojant atsižvelgiama į vienu pasėliu faktiškai užsėtą plotą pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 40 straipsnio 2 dalį. Mišrių pasėlių plotų atveju atsižvelgiama į visą mišriais pasėliais pagal to reglamento 40 straipsnio 3 dalies pirmą ir antrą pastraipas užsėtą plotą arba visą plotą, užsėtą mišriąja kultūra pagal to reglamento 40 straipsnio 3 dalies trečią pastraipą.

7. Jei dėl ►**M6** Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 17 straipsnio ◀ gretimai žemės ūkio paskirties sklypai su vienalyčiu paviršiumi gali būti dirbtinai padalijami į atskirus žemės ūkio paskirties sklypus, tokio gretimų žemės ūkio paskirties sklypų su vienalyčiu paviršiumi ploto matavimas atliekamas kaip vienas bendras atitinkamų žemės ūkio paskirties sklypų matavimas.

8. Atitinkamai atvejais atliekami ►**M6** atskiri matavimai ◀: žemės ūkio paskirties sklypo matavimas bazinės išmokos sistemos arba vienkartinės išmokos už plotus sistemos pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 III antraštinės dalies 1 skyrių taikymo tikslais ir erdvės požiūriu iš dalies sutampančio žemės ūkio paskirties sklypo matavimas likusių su plotu susijusios pagalbos schemų ir (arba) kaimo plėtos priemonių taikymo tikslais.

*39 straipsnis***Atitikties pagalbos ir (arba) paramos skyrimo sąlygoms tikrinimas****▼M6**

1. Žemės ūkio paskirties sklypų atitiktis reikalavimams tikrinama visomis tinkamomis priemonėmis, įskaitant kompetentingos institucijos prašymu gavėjo pateiktus įrodymus. Šis tikrinimas atitinkamai atvejais apima ir pasėlių tikrinimą. Tuo tikslu prireikus reikalaujama papildomų įrodymų.

▼B

2. Daugiamečių žolynų, kuriuos galima naudoti gyvuliams ganyti ir kurie sudaro dalį nusistovėjusios vietos praktikos, pagal kurią ganyklų plotuose tradiciškai nevyrauja žolė ir kitas žolinis pašaras, atveju pagal šio reglamento 38 straipsnį išmatuotam reikalavimui atitinkančiam plotui prireikus gali būti taikomas sumažinimo koeficientas pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 32 straipsnio 5 dalį. Kai plotas naudojamas kartu su kitais gavėjais, kompetentingos institucijos jį proporcingai paskirsto atskiriems gavėjams, atsižvelgdamos į tai, kiek atskiras gavėjas jį naudoja ar kokią teisę turi jį naudoti.

▼ B

3. Kraštovaizdžio elementai, kuriuos gavėjai deklaruoja kaip ekologiniu požiūriu svarbią vietovę ir kurie nepatenka į reikalavimus atitinkantį plotą pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 9 ir 10 straipsnius, tikrinami vadovaujantis tais pačiais principais, kaip ir reikalavimus atitinkantis plotas.

4. Tuo atveju, jei tikrinama atitiktis kaimo plėtros priemonių reikalavimams ir jei valstybės narės yra numačiusios, kad konkretūs patikros vietoje aspektai gali būti įvykdyti remiantis imtimi, tokia imtimi turi būti užtikrinamas patikimas ir reprezentatyvus tikrinimo lygis. Valstybės narės nustato imties nustatymo kriterijus. Jei tikrinant tokią imtį nustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų, atitinkamai išplečiamas imties mastas ir aprėptis.

*40 straipsnis***Nuotolinio stebėjimo būdu vykdomos patikros**

Jei valstybė patikras vietoje vykdo nuotolinio stebėjimo būdu, kompetentinga institucija:

a) atlieka visų kiekvienoje pagalbos paraiškoje ir (arba) mokėjimo prašyme nurodytų žemės ūkio paskirties sklypų, tikrinamų siekiant nustatyti jų paviršiaus tipą ir prireikus pasėlių rūšį, taip pat išmatuoti plotą, ortofotografijos vaizdų (palydovinių nuotraukų arba aeronuotraukų) analizę;

▼ M6

b) atlieka visų žemės ūkio paskirties sklypų, pagal kurių nuotraukų analizę arba kitus kompetentingos institucijos prašymu pateiktus susijusius įrodymus neįmanoma kompetentingai institucijai priimtiniu būdu patikrinti, ar plotai deklaruoti tiksliai, fizines patikras;

▼ B

c) atlieka visas patikras, kurių reikia norint patikrinti, ar laikomasi su žemės ūkio paskirties sklypais susijusių atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų;

d) imasi alternatyvių kiekvieno sklypo, kurio nuotraukų neturima, ploto matavimo pagal 38 straipsnio 1 dalį veiksmų.

▼ M6*40a straipsnis***Vykdamas stebėseną atliekamos patikros**

1. Kompetentingos institucijos gali atlikti patikras vykdamas stebėseną. Jeigu renkasi šį būdą, jos:

a) nustato procedūrą, pagal kurią atliekamas reguliarus sistemingas visų atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų vykdymo stebėjimas, sekimas ir vertinimas, kai stebėseną galima atlikti naudojantis programos „Copernicus“ palydovų „Sentinel“ surinktais duomenimis arba bent jau lygiaverčiais duomenimis tam tikrą laikotarpį, per kurį galima padaryti išvadą dėl prašomos pagalbos ar paramos atitikties reikalavimams;

b) prireikus ir siekdamas padaryti išvadą dėl prašomos pagalbos ar paramos atitikties reikalavimams nustato tinkamus tolesnius veiksmus;

▼ **M6**

- c) atlieka 5 % gavėjų patikras, susijusias su atitikties reikalavimams kriterijais, įsipareigojimais ir kitų pareigų vykdymu, kurių stebėsenos negalima atlikti naudojantis programos „Copernicus“ palydovų „Sentinel“ surinktais duomenimis arba bent jau lygiaverčiais duomenimis, ir kuriais remiantis galima padaryti išvadą dėl prašomos pagalbos ar paramos atitikties reikalavimams. 1 %–1,25 % gavėjų atrenkami atsitiktinai. Likęs gavėjų skaičius atrenkamas remiantis rizikos analize;
- d) informuoja gavėjus apie sprendimą atlikti patikras vykdant stebėseną ir nustato atitinkamas pranešimo gavėjams priemones, kuriomis galėtų bent jau pranešti apie įspėjimus ir taikant b ir c punktus prašomus įrodymus.

Taikant b ir c punktus fizinės patikros atliekamas tada, kai remiantis atitinkamais įrodymais, įskaitant įrodymus, kuriuos kompetentingos institucijos prašymu pateikia gavėjas, negalima padaryti išvados dėl prašomos pagalbos ar paramos atitikties reikalavimams. Fizinės patikros gali apsiriboti atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų vykdymo patikromis, kuriomis remiantis galima padaryti išvadą dėl prašomos pagalbos ar paramos atitikties reikalavimams.

2. Jeigu kompetentinga institucija atlieka patikras vykdant stebėseną pagal 1 dalį, gali įrodyti, kad veiksmingos veiklos procedūros atitinka reikalavimus, nustatytus šio reglamento 7, 17 ir 29 straipsniuose, ir, įvertinusi pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 6 straipsnį, įrodė, kad žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistema yra kokybiška,

- a) šio reglamento 25, 26, 30, 31, 32, 34, 35, 36 straipsniai, 37 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys, 38 ir 40 straipsniai netaikomi;
- b) jeigu valstybėje narėje yra nustatyta išankstinio patvirtinimo sistema, tetrahidrokanabinolio kiekio auginamose kanapėse patikrinimas pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 9 straipsnį atliekamas 30 % arba 20 % ploto.

3. Kompetentinga institucija gali nuspręsti atlikti atskiros su plotu susijusios pagalbos schemas arba paramos priemonės arba operacijos rūšies patikras vykdant stebėseną arba apibrėžti gavėjų grupes, kurioms taikomos patikros vietoje, susijusios su išmokomis už žalinimą, kaip nurodyta 31 straipsnio 1 dalies a–h punktuose.

Pirmaisiais dvejais taikymo metais kompetentinga institucija gali nuspręsti atlikti pagal pagalbos schemas ar paramos priemones išmokų gavėjų plotų, pasirinktų remiantis objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, patikras vykdant stebėseną. Tokiais atvejais plotai, kurių patikros atliekamos vykdant stebėseną, antraisiais taikymo metais turi būti didesni negu pirmaisiais taikymo metais.

Jeigu kompetentinga institucija nusprendžia atlikti patikras pagal pirmą arba antrą pastraipą, 1 ir 2 dalys taikomos tik gavėjams, kurių patikros atliekamos vykdant stebėseną.

▼ M6*40b straipsnis***Pranešimai**

Iki kalendorinių metų, einančių prieš kalendorinius metus, kuriais pradedamos atlikti patikros vykdant stebėseną, gruodžio 1 d. valstybės narės praneša Komisijai apie sprendimą atlikti patikras vykdant stebėseną ir nurodo schemas, priemones ar operacijų rūšis ir prireikus tokių schemų ar priemonių plotus, kuriems taikomos atliekant stebėseną vykdomos patikros, ir jų atrankos kriterijus.

Tačiau jeigu kompetentinga institucija nusprendė patikras vykdant stebėseną atlikti nuo 2018 paraiškų teikimo metų, pranešimas pateikiamas per vieną mėnesį nuo šio reglamento paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

▼ B*41 straipsnis***Tikrinimo ataskaita**

1. Po kiekvienos pagal šį skirsnį atliekamos patikros rengiama tikrinimo ataskaita, kuria suteikiama galimybė peržiūrėti išsamius atliktų patikrų duomenis ir padaryti išvadas apie tai, ar laikomasi atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų. Ataskaitoje visų pirma nurodoma:

- a) tikrintos pagalbos schemas arba paramos priemonės, pagalbos paraiškos arba mokėjimo prašymai;
- b) dalyvavę asmenys;
- c) tikrinti žemės ūkio paskirties sklypai, išmatuoti žemės ūkio paskirties sklypai, įskaitant, jei taikytina, kiekvieno išmatuoto žemės ūkio paskirties sklypo matavimų rezultatus ir taikytus matavimo metodus;
- d) jei taikytina, ne žemės ūkio paskirties žemės, už kurią prašoma paramos pagal kaimo plėtros priemones, matavimo rezultatai ir taikyti matavimo metodai;
- e) ar gavėjui buvo pranešta apie patikrą, ir, jei taip, – prieš kiek laiko;
- f) informacija apie taikant individualios pagalbos schemas arba paramos sistemas vykdytinas konkrečias tikrinimo priemones;
- g) informacija apie tolesnes taikytinas tikrinimo priemones;
- h) informacija apie nustatytus reikalavimų nesilaikymo atvejus, dėl kurių gali prireikti tarpusavio pranešimų atsižvelgiant į kitas pagalbos schemas, paramos priemones ir (arba) kompleksinę paramą;
- i) informacija apie nustatytus reikalavimų nesilaikymo atvejus, dėl kurių ateinančiais metais gali prireikti tolesnių veiksmų.

▼ M6

Jeigu pagal 40a straipsnį atliekamos patikros vykdant stebėseną, pirmos pastraipos b–e punktai netaikomi. Tikrinimo ataskaitoje nurodomi vykdančios stebėseną atliekamų patikrų rezultatai sklypo lygmeniu.

▼ B

2. Gavėjui suteikiama galimybė per patikrą pasirašyti ataskaitą taip patvirtinant, kad jis dalyvavo patikroje, ir pateikti pastabų. Jeigu tikrinimo ataskaita valstybėje narėje per patikrą rengiama elektroninėmis priemonėmis, kompetentinga institucija numato galimybę gavėjui ją

▼ B

pasirašyti elektroniniu parašu, arba tikrinimo ataskaita nedelsiant išsiunčiama gavėjui, kad jis galėtų ją pasirašyti ir pateikti pastabų. Jei nustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų, gavėjui pateikiama tikrinimo ataskaitos kopija.

▼ M1

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, jeigu valstybė narė pasinaudoja galimybe numatyti kolektyvinius prašymus, ji gali nuspręsti nesuteikti kolektyvui galimybės pasirašyti tikrinimo ataskaitos, jei atliekant patikrą nenustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų. Jei per tokias patikras nustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų, galimybė pasirašyti ataskaitą suteikiama prieš tai, kai kompetentinga institucija, remdamasi nustatytais pažeidimais, padaro išvadas dėl išmokų sumažinimo, neskyrimo, atšaukimo arba nuobaudų.

▼ M6

Jeigu patikra vietoje atliekama nuotolinio stebėjimo būdu, kaip nurodyta 40 straipsnyje, arba pagal 40a straipsnį vykdant patikras atliekant stebėseną, valstybės narės gali nuspręsti nesuteikti gavėjui galimybės pasirašyti tikrinimo ataskaitos, jei atliekant patikrą nuotolinio stebėjimo arba stebėsenos būdu nenustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų. Jei per tokias patikras arba atliekant stebėseną nustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų, galimybė pasirašyti ataskaitą suteikiama prieš tai, kai kompetentinga institucija, remdamasi nustatytais pažeidimais, padaro išvadas dėl išmokų sumažinimo, neskyrimo, atšaukimo arba administracinių nuobaudų.

▼ B

3 skirsnis

Patikros vietoje, susijusios su pagalbos už gyvulius paraiškėmis ir mokėjimo prašymais pagal su gyvuliais susijusios paramos priemonės

42 straipsnis

Patikros vietoje

1. Atliekant patikras vietoje tikrinama, ar laikomasi visų atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų, ir tikrinami visi gyvuliai, dėl kurių pagal pagalbos už gyvulius schemas arba su gyvuliais susijusios paramos priemonės, kurių reikalavimų laikymasis tikrinamas, buvo pateiktos pagalbos paraiškos arba mokėjimo prašymai.

Jei valstybė narė nustato laikotarpį pagal 21 straipsnio 1 dalies d punktą, bent 50 % 32 straipsnyje arba 33 straipsnyje numatytos mažiausios patikrų vietoje normos paskirstoma per visą tą laikotarpį atitinkamai pagalbos už gyvulius schemai arba su gyvuliais susijusios paramos priemonei. ► **M1** Tačiau, jeigu išlaikymo laikotarpis prasideda prieš pateikiant pagalbos paraišką arba mokėjimo prašymą arba jeigu jis negali būti nustatytas iš anksto, valstybės narės gali nuspręsti, kad patikros vietoje, numatytos 32 arba 33 straipsnyje, turi būti paskirstytos per laikotarpį, kurį gyvulys gali atitikti išmokos arba paramos skyrimo reikalavimus. ◀

Jei valstybė narė pasinaudoja 21 straipsnio 3 dalyje numatyta galimybe, tikrinami ir gyvuliai, už kuriuos būtų galima skirti pagalbą arba paramą, kaip apibrėžta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 2 straipsnio 1 dalies antros pastraipos 17 punkte.

Atliekant patikras vietoje visų pirma tikrinama, ar valdoje esančių gyvulių, dėl kurių pateiktos pagalbos paraiškos ir (arba) mokėjimo

▼B

prašymai, skaičius ir, jei taikytina, gyvulių, už kuriuos būtų galima skirti pagalbą arba paramą, skaičius atitinka registruose įrašytų gyvulių skaičių ir į kompiuterinę gyvulių duomenų bazę perduotuose pranešimuose nurodytą gyvulių skaičių.

2. Atliekant patikras vietoje taip pat tikrinama:

- a) ar teisingi ir nuoseklūs registruose įrašyti duomenys ir į kompiuterinę gyvulių duomenų bazę perduotuose pranešimuose pateikti duomenys, remiantis patvirtinamųjų dokumentų, pvz., pirkimo ir pardavimo sąskaitų faktūrų, skerdimo sertifikatų, veterinarinių pažymų ir, jei taikytina, gyvulių pasų ar judėjimo dokumentų, imtimi, kai tikrinami gyvuliai, dėl kurių pagalbos paraiškos arba mokėjimo prašymai buvo pateikti per šešis mėnesius iki patikros vietoje; tačiau jei nustatoma nukrypimų, tokio tikrinimo laikas paankstinamas iki 12 mėnesių prieš patikrą vietoje;
- b) ar visi galvijai arba avys ir (arba) ožkos yra paženklinėti ausų įsagais ar kitomis identifikavimo priemonėmis, kartu, jei taikytina, tikrinant gyvulių pasus arba judėjimo dokumentus, taip pat ar tie gyvuliai yra įtraukti į registrą ir ar į kompiuterinę gyvulių duomenų bazę perduotuose pranešimuose apie juos pateikti duomenys yra teisingi.

Pirmos pastraipos b punkte nurodytos patikros gali būti atliekamos remiantis atsitiktine imtimi. Jei atliekant tokios imties patikrą nustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų, tikrinami visi gyvuliai arba ekstrapoliuojamos patikrinus imtį padarytos išvados.

43 straipsnis

Su pagalbos už gyvulius schemomis ir su gyvuliais susijusios paramos priemonėmis susijusi tikrinimo ataskaita

1. Po kiekvienos pagal šį skirsnį atliekamos patikros rengiama tikrinimo ataskaita, kuria suteikiama galimybė peržiūrėti išsamius atliktų patikrų duomenis. Tikrinimo ataskaitoje visų pirma nurodoma:

- a) tikrintos su gyvuliais susijusios pagalbos schemos ir (arba) su gyvuliais susijusios paramos priemonės, pagalbos už gyvulius paraiškos ir (arba) mokėjimo prašymai;
- b) dalyvavę asmenys;
- c) rastų gyvulių skaičius ir rūšis, ir, jei taikytina, ausų įsagų numeriai, įrašai registre bei kompiuterinėse gyvulių duomenų bazėse ir visi tikrinti patvirtinamieji dokumentai, patikrų rezultatai ir, jei taikytina, konkrečios pastabos apie atskirus gyvulius ir (arba) jų identifikavimo kodus;
- d) ar gavėjui buvo pranešta apie apsilankymą, jei taip, – prieš kiek laiko. Visų pirma, jei viršijama 25 straipsnyje nurodyta 48 valandų riba, tikrinimo ataskaitoje nurodoma priežastis;
- e) informacija apie konkrečias tikrinimo priemones, kurios turi būti taikomos pagal pagalbos už gyvulius schemas ir (arba) su gyvuliais susijusios paramos priemones;
- f) informacija apie bet kokias tolesnes taikytinas tikrinimo priemones.

2. Gavėjui suteikiama galimybė per patikrą pasirašyti ataskaitą taip patvirtinant, kad jis dalyvavo patikroje, ir pateikti pastabų. Jeigu valstybės narės naudojami per patikrą parengta elektronine tikrinimo ataskaita, kompetentinga institucija numato galimybę gavėjui pasirašyti

▼B

elektroniniu parašu arba tikrinimo ataskaita nedelsiant išsiunčiama gavėjui, kad jis galėtų pasirašyti ataskaitą ir pateikti pastabų. Jei nustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų, gavėjui pateikiama tikrinimo ataskaitos kopija.

3. Jei patikras vietoje pagal šį reglamentą valstybės narės atlieka kartu su Reglamente (EB) Nr. 1082/2003 numatytais patikrinimais, prie tikrinimo ataskaitos pridamos to reglamento 2 straipsnio 5 dalyje nurodytos ataskaitos.

4. Jeigu pagal šį reglamentą atliekant patikras vietoje nustatoma Reglamento (EB) Nr. 1760/2000 I antraštinės dalies arba Reglamento (EB) Nr. 21/2004 reikalavimų nesilaikymo atvejų, šiame straipsnyje numatyta tikrinimo ataskaita nedelsiant siunčiama už tų reglamentų įgyvendinimą atsakingoms institucijoms.

*IV SKYRIUS****Konkrečios taisyklės****44 straipsnis***Taisyklės, susijusios su regioninių ar bendrų ekologiniu požiūriu svarbių vietovių kontrolės rezultatais**

Jei pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 46 straipsnio 5 ar 6 dalį vykdomas regionų lygmens ar bendras įgyvendinimas, nustatytas bendrų gretimų ekologiniu požiūriu svarbių vietovių plotas dalyviams paskirtomas proporcingai jų turimai bendrų ekologinių vietovių daliai remiantis informacija, kurią jie deklaravo pagal šio reglamento 18 straipsnį.

Taikant kiekvienam regionų lygmens ar bendro įgyvendinimo dalyviui Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 26 straipsnį, nustatyta ekologiniu požiūriu svarbia vietoje laikomas bendras priskirtos bendrų ekologiniu požiūriu svarbių vietovių dalies, nustatytos pagal šio straipsnio pirmą pastraipą, ir ekologiniu požiūriu svarbių vietovių, nustatytų atsižvelgiant į individualią pareigą, plotas.

▼M3**▼B**

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

SU PLOTU IR SU GYVULIAIS NESUSIJUSIOS KAIMO PLĖTROS PRIEMONĖS*I SKYRIUS****Įvadinė nuostata****46 straipsnis***Taikymo sritis**

Ši antraštinė dalis taikoma išlaidoms, patirtoms taikant priemones, numatytas Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14–20 straipsniuose, 21 straipsnio 1 dalyje, išskyrus a ir b punktuose numatytas metines išmokas, 27 straipsnyje, 28 straipsnio 9 dalyje, 35 ir 36 straipsniuose ir 51 straipsnio 2 dalyje, Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnio

▼B

1 dalyje ir Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 20 straipsnyje, 36 straipsnio a punkto vi papunktyje, b punkto ii, vi ir vii papunkčiuose, 36 straipsnio b punkto i ir iii papunkčiuose, kiek tai susiję su įveisimo išlaidomis, ir 52 bei 63 straipsniuose.

*II SKYRIUS**Patikros*

1 skirsnis

Bendrosios nuostatos*47 straipsnis***Paramos paraiškos, mokėjimo prašymai ir kitos deklaracijos**

1. Valstybės narės numato tinkamą paramos paraiškų, mokėjimo prašymų ir kitų deklaracijų, susijusių su kaimo plėtros priemonėmis, kurios nesusijusios su plotu ar su gyvuliais, teikimo tvarką.
2. Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 15 straipsnio 1 dalies b punkte, 16 straipsnio 1 dalyje, 19 straipsnio 1 dalies c punkte ir 27 straipsnyje numatytų priemonių atveju gavėjas teikia metinį mokėjimo prašymą.

2 skirsnis

Nuostatos dėl patikrų*48 straipsnis***Administracinės patikros**

1. Administracinės patikros taikomos visoms gavėjo arba trečiosios šalies turimoms pateikti paramos paraiškoms, mokėjimo prašymams ar kitoms deklaracijoms ir apima visus aspektus, kuriuos įmanoma ir tikslinga patikrinti administracinėmis priemonėmis. Pagal šių patikrų tvarką reikia registruoti atliekamus kontrolės veiksmus, patikrinimo rezultatus ir priemones, kurių imtasi nustačius neatitikimų.
2. Atliekant administracines paramos paraiškų patikras turi būti užtikrinama veiksmo atitiktis Sąjungos ar nacionalinėje teisėje arba kaimo plėtros programoje nustatytiems taikytinoms pareigoms, įskaitant su viešaisiais pirkimais bei valstybės pagalba susijusias pareigas ir kitus privalomus standartus ir reikalavimus. Atliekant patikras visų pirma tikrinama:
 - a) gavėjo atitiktis reikalavimams;
 - b) veiksmo, kuriam prašoma suteikti paramą, atitiktis reikalavimams kriterijai, su juo susiję išsipareigojimai ir kitos pareigos;

▼M4

- c) atitiktis atrankos kriterijams, jei tokie kriterijai taikomi;

▼B

- d) veiksmo išlaidų atitiktis reikalavimams, be kita ko, tikrinant, ar išlaidos yra tinkamos rūšies arba ar taikomas tinkamas skaičiavimo metodas, kai veiksmui ar jo daliai taikomi Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 67 straipsnio 1 dalies b, c ir d punktai;

▼ M4

e) Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 67 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytų išlaidų, išskyrus nepiniginius įnašus ir nusidėvėjimą, atveju – nurodytų išlaidų pagrįstumas. Išlaidos vertinamos naudojant tinkamą vertinimo sistemą, pavyzdžiui, atsižvelgiant į orientacines išlaidas, lyginant skirtingus pasiūlymus ar išlaidas vertinant vertinimo komisijai. Veiksmų, kurių paramos norma yra iki 30 %, ir veiksmų, kurie remiami pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnį, atveju išlaidų pagrįstumo tikrinimas gali būti atliekamas mokėjimo prašymų administracinių patikrų etapu. Veiksmų, kurių tinkamos finansuoti išlaidos sudaro iki 5 000 EUR, atveju išlaidų pagrįstumą galima nustatyti remiantis biudžeto projektu, kuriam *ex ante* pritarė vadovaujančioji institucija.

▼ B

3. Atliekant mokėjimo prašymų administracines patikras, visų pirma, ir jei tai taikytina konkrečiam prašymui, tikrinama:

▼ M4

- a) atliktas veiksmas, palyginti su veiksmu, kuriam skirtas paramos prašymas buvo patenkintas;
- b) patirtos išlaidos ir atlikti mokėjimai, išskyrus atvejus, kai taikoma Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 67 straipsnio 1 dalies b, c arba d punkte nurodyta forma arba metodas.

▼ B

4. Į administracines patikras įeina procedūros, taikomos siekiant išvengti, kad finansavimas neteisėtai nesidubliuotų su finansavimu pagal kitas Sąjungos ar nacionalines sistemas ir ankstesnio programavimo laikotarpio finansavimu. Jei finansavimas gaunamas ir iš kitų šaltinių, tomis patikromis užtikrinama, kad bendra gaunamos paramos suma neviršytų didžiausių leidžiamų sumų ar paramos normų.

5. Investavimo veiksmų administracinės patikros apima bent vieną apsilankymą veiksmo, kuriam suteikta parama, vykdymo vietoje arba investicijų realizavimo vietoje, siekiant patikrinti, ar investicijos realizuotos.

Tačiau kompetentinga institucija gali nuspręsti dėl tinkamai pagrįstų priežasčių tokių apsilankymų neatlikti, pavyzdžiui, jei:

- a) veiksmas yra įtrauktas į patikrų vietoje, kurios bus atliekamos pagal 49 straipsnį, imtį;
- b) kompetentinga institucija atitinkamą veiksmą laiko nedidele investicija;
- c) kompetentinga institucija mano, kad paramos gavimo sąlygų nesilaikymo rizika arba investicijų nerealizavimo rizika yra nedidelė.

Antroje pastraipoje nurodytas sprendimas ir jo pagrindimas registruojami.

▼ **M7**

6. Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 38 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose nurodytų finansinių priemonių atveju to straipsnio 1–5 dalys netaikomos nei finansinei priemonei skirtam įnašui, nei galutiniam gavėjui skirtai paramai. Tačiau taikomi Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 58 bei 59 straipsniai ir Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 480/2014 ⁽¹⁾ 9 straipsnis.

▼ **B***49 straipsnis***Patikros vietoje**

1. Valstybės narės rengia su patvirtintais veiksmais susijusias patikras vietoje, taikydamos tinkamą imties nustatymo principą. Šios patikros, kiek tai įmanoma, vykdomos prieš atliekant galutinį veiksmui skirtą mokėjimą.

2. Patikrą vietoje atliekantys inspektoriai nedalyvauja atliekant su tuo pačiu veiksmu susijusias administracines patikras.

*50 straipsnis***Tikrinimo norma ir patikrų vietoje imties nustatymas**

1. ► **M4** Per patikras vietoje tikrinamos išlaidos turi sudaryti bent 5 % 46 straipsnyje nurodytų išlaidų, kurios yra bendrai finansuojamos iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), kurias kiekvienais kalendoriniais metais mokėjimo agentūros prašoma apmokėti ir kurios nėra susijusios su veiksmais, už kuriuos buvo prašoma tik išankstinių išmokų. ◀

▼ **M2**

Jei veiksmui, dėl kurio atliekama patikra vietoje, įgyvendinti buvo gautos išankstinės arba tarpinės išmokos, šios išmokos priskaičiuojamos prie pirmoje pastraipoje nurodytų per patikras vietoje tikrinamų išlaidų.

▼ **M4**

Finansinių priemonių atveju į pirmoje pastraipoje nurodytas per patikras vietoje tikrinamas išlaidas įskaičiuojamos tik galutiniams gavėjams skirtos per patikras vietoje tikrintinos išmokos.

▼ **B**

2. ► **M4** Vertinant, ar pasiektas 1 dalyje nurodytas mažiausias lygis, įskaičiuojamos tik tos patikros, kurios buvo atliktos iki 9 straipsnyje nustatytos tikrinimo duomenų ir statistinių tikrinimo duomenų pateikimo dienos. ◀

⁽¹⁾ 2014 m. kovo 3 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 480/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos (OL L 138, 2014 5 13, p. 5).

▼B

Skaičiuojant, ar pasiektas 1 dalyje nurodytas mažiausias lygis, neįskaičiuojamos mokėjimų prašymų, kurie atlikus administracines patikras buvo pripažinti neatitinkančiais reikalavimų, sumos.

3. Skaičiuojant, ar pasiektas 1 dalyje nurodytas mažiausias lygis, gali būti įskaičiuojamos tik sumos, kurių patikros atitinka visus 49 ir 51 straipsniuose nustatytus reikalavimus.

4. Nustatant pagal 1 dalį tikrintinų patvirtintų veiksmų imtį visų pirma atsižvelgiama į:

- a) būtinybę patikrinti pakankamai įvairių rūšių ir įvairaus masto veiksmus;
- b) bet kokius rizikos veiksnius, nustatytus atlikus nacionalines arba Sąjungos lygmens patikras;
- c) tai, koks yra veiksmo poveikis klaidų rizikai įgyvendinant kaimo plėtros programą;
- d) būtinybę išlaikyti priemonių ir veiksmų rūšių pusiausvyrą;
- e) būtinybę atsitiktine tvarka atrinkti 30–40 % išlaidų.

5. Per patikras vietoje nustačius sunkių su tam tikra paramos priemone arba tam tikros rūšies veiksmais susijusių reikalavimų nesilaikymo atvejų, kompetentinga institucija atitinkamai padidina atitinkamai priemonei ar atitinkamos rūšies veiksams kitais kalendoriniais metais taikysimą tikrinimo normą.

6. Nukrypdamos nuo 1 dalies, valstybės narės gali nuspręsti sumažinti 1 dalyje nurodytą mažiausią kiekvienais kalendoriniais metais atliekamų patikrų vietoje lygį iki 3 % iš EŽŪFKP bendrai finansuojamos sumos.

Pirmą pastraipą valstybės narės gali taikyti, tik jei tenkinamos Komisijos pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 62 straipsnio 2 dalies b punktą nustatytos bendrosios mažiausio patikrų vietoje lygio mažinimo sąlygos.

Jei antroje pastraipoje nurodytos sąlygos nebetenkinamos, valstybės narės nedelsdamos atšaukia savo sprendimą sumažinti mažiausią patikrų vietoje lygį. 1 dalyje nurodytą mažiausią lygį jos taiko nuo kitų kalendorinių metų.

*51 straipsnis***Patikrų vietoje turinys****▼M4**

1. Per patikras vietoje tikrinama, ar veiksmas buvo įgyvendintas laikantis taikytinų taisyklių; šios patikros apima visų atitikties reikalavimams kriterijų laikymosi ir įsipareigojimų bei kitų su paramos skyrimu susijusių pareigų vykdymo patikrinimą, kurį galima atlikti per apsilankymą ir kuris nebuvo atliktas per administracines patikras. Patikromis vietoje užtikrinama, kad veiksmas atitinka EŽŪFKP paramos skyrimo reikalavimus.

▼B

2. Per patikras vietoje, palyginus su atitinkamais dokumentais, patikrinamas gavėjo deklaruotų duomenų tikslumas.

▼B

Be kita ko, patikrinama, ar gavėjo pateikti mokėjimo prašymai yra pagrįsti apskaitos ar kitais dokumentais, įskaitant, jei reikia, mokėjimo prašyme pateiktų duomenų tikslumo tikrinimą remiantis trečiųjų šalių turimais duomenimis ar komerciniais dokumentais.

3. Per patikras vietoje patikrinama, ar esama arba numatoma veiksmo paskirtis atitinka paramos paraiškoje aprašytą paskirtį, į kurią atsižvelgiant buvo skirta parama.

4. Išskyrus išimtines kompetentingų valdžios institucijų tinkamai užregistruotas ir paaiškintas aplinkybes, patikros vietoje apima apsilankymą veiksmo vykdymo vietoje, o nematerialaus veiksmo atveju – apsilankymą pas veiksmo vykdytoją.

▼M7

5. Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 38 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose nurodytų finansinių priemonių atveju to straipsnio 1–4 dalys netaikomos nei finansinei priemonei skirtam įnašui, nei galutiniam gavėjui skirtai paramai. Tačiau taikomi Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 58 bei 59 straipsniai ir Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 480/2014 9 straipsnis.

▼B*52 straipsnis***Ex post patikros**

1. *Ex post* patikros taikomos investavimo veiksmams, siekiant patikrinti, kaip laikomasi Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 71 straipsnyje arba kaimo plėtros programoje nustatytų įsipareigojimų.

2. Per *ex post* patikras kiekvienais kalendoriniais metais patikrinama ne mažiau kaip 1 % EŽŪFKP išlaidų, skirtų investavimo veiksmams, kurių atveju tebegalioja 1 dalyje nurodyti įsipareigojimai ir už kuriuos EŽŪFKP atliko galutinį mokėjimą. Atsižvelgiama tik į patikras, atliktas iki atitinkamų kalendorinių metų pabaigos.

3. Pagal 1 dalį tikrintinų veiksmų imtis nustatoma remiantis su skirtingais veiksmais, veiksmų rūšimis ar priemonėmis susijusios rizikos ir jų finansinio poveikio analize. 20–25 % imties nustatoma atsitiktinės atrankos tvarka.

*53 straipsnis***Tikrinimo ataskaita**

1. Po kiekvienos pagal šį skirsnį atliekamos patikros rengiama tikrinimo ataskaita, kad būtų galima susipažinti su išsamia informacija apie atliktas patikras. Ataskaitoje visų pirma nurodoma:

- a) tikrintos priemonės ir paraiškos arba mokėjimo prašymai;
- b) dalyvavę asmenys;
- c) ar gavėjui buvo pranešta apie apsilankymą ir, jei taip – prieš kiek laiko;

▼B

d) patikrų rezultatai ir, jei taikytina, konkrečios pastabos;

e) informacija apie tolesnes taikytinas tikrinimo priemones.

2. 1 dalis *mutatis mutandis* taikoma šiame skirsnyje numatytoms *ex post* patikroms.

3. Gavėjui suteikiama galimybė per patikrą pasirašyti ataskaitą taip patvirtinant, kad jis dalyvavo patikroje, ir pateikti pastabų. Jeigu tikrinimo ataskaita valstybėje narėje per patikrą rengiama elektroninėmis priemonėmis, kompetentinga institucija numato galimybę gavėjui ją pasirašyti elektroniniu parašu, arba tikrinimo ataskaita nedelsiant išsiunčiama gavėjui, kad jis galėtų ją pasirašyti ir pateikti pastabų. Jei nustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų, gavėjui pateikiama tikrinimo ataskaitos kopija.

3 skirsnis

Nuostatos dėl patikrų, susijusių su konkrečiomis priemonėmis**▼M4****▼B***60 straipsnis***LEADER**

1. Valstybės narės įdiegia tinkamą vietos veiklos grupių priežiūros sistemą.

2. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnio 1 dalies b ir c punktus patiriamų išlaidų atveju valstybės narės gali šio reglamento 48 straipsnyje numatytas administracines patikras oficialiu aktu pavesti atlikti vietos veiklos grupėms. Tačiau valstybėms narėms paliekama atsakomybė patikrinti, ar tos vietos veiklos grupės turi tam darbui atlikti būtinų administracinių ir tikrinimo pajėgumų.

Pirmoje pastraipoje nurodyto pavedimo atveju kompetentinga institucija reguliariai tikrina vietos veiklos grupes, be kita ko, atlieka apskaitos dokumentų patikras ir imties principu pagrįstas kartotines administracines patikras.

Kompetentinga institucija taip pat atlieka šio reglamento 49 straipsnyje nurodytas patikras vietoje. Nustatant su LEADER susijusių išlaidų kontrolinę imtį turi būti taikomas ne mažesnis kaip šio reglamento 50 straipsnyje nurodytas procentinis dydis.

3. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnio 1 dalies a, d ir e punktus ir 35 straipsnio 1 dalies b ir c punktus patirtų išlaidų atveju, jei vietos veiklos grupė pati yra paramos gavėja, administracines patikras atlieka nuo atitinkamos vietos veiklos grupės nepriklausantys asmenys.

▼ **M4**

4. Nukrypstant nuo 48 straipsnio 2 dalies e punkto, veiksmų, kuriuos įgyvendina vietos veiklos grupė ir kurie apima projektų grupę pagal bendrą temą, išlaidų pagrįstumo tikrinimas gali būti atliekamas su ta projektų grupe susijusių mokėjimo prašymų administracinių patikrų etapu.

▼ **B***61 straipsnis***Palūkanų ir garantijos mokesčio subsidijos**

1. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 69 straipsnio 3 dalies a punktą patirtų išlaidų atveju administracinės patikros ir patikros vietoje atliekamos atsižvelgiant į konkretų gavėją ir priklausomai nuo atitinkamo veiksmo įgyvendinimo. ► **M4** ————— ◀

▼ **M4**

2. Kompetentinga institucija, atlikdama administracines patikras ir, jei reikia, apsilankydama tarpinėse finansų įstaigose ir pas gavėją, užtikrina, kad mokėjimai tarpinėms finansų įstaigoms atitiktų Sąjungos teisę ir kompetentingos institucijos bei tarpinės finansų įstaigos sudarytą susitarimą.

▼ **B**

3. Jei vienu veiksmu tiems patiems galutiniams gavėjams skiriamos ir palūkanų ar garantijos mokesčio subsidijos, ir parama pagal kitas finansines priemones, kompetentinga institucija patikras galutinių gavėjų lygmeniu atlieka tik Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 40 straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais.

*62 straipsnis***Valstybių narių iniciatyva teikiama techninė pagalba**

Pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 51 straipsnio 2 dalį patirtų išlaidų atveju, *mutatis mutandis* taikomi šio reglamento 48–51 straipsniai ir 53 straipsnis.

48 straipsnyje nurodytas administracines patikras ir 49 straipsnyje nurodytas patikras vietoje atlieka subjektas, funkciškai nepriklausomas nuo leidimus mokėti techninę pagalbą teikiančio subjekto.

*III SKYRIUS***Nepagrįstai išmokėtos sumos ir administracinės nuobaudos***63 straipsnis***Visos paramos arba jos dalies atšaukimas ir administracinės nuobaudos**

1. Mokėjimų sumos apskaičiuojamos remiantis sumomis, pripažintomis atitinkančiomis reikalavimus per 48 straipsnyje nurodytas administracines patikras.

▼B

Kompetentinga institucija išnagrinėja gavėjo mokėjimo prašymą ir nustato paramos skyrimo reikalavimus atitinkančias sumas. Ji nustato:

- a) remiantis mokėjimo prašymu bei pagalbos ir (arba) paramos skyrimo sprendimu gavėjui mokėtiną sumą;
- b) sumą, mokėtiną gavėjui, išnagrinėjus mokėjimo prašyme nurodytų išlaidų atitiktį reikalavimams.

Jei pagal antros pastraipos a punktą nustatyta suma viršija pagal tos pastraipos b punktą nustatytą sumą daugiau kaip 10 %, pagal b punktą nustatytai sumai taikoma administracinė nuobauda. Nuobaudos suma yra lygi šių dviejų sumų skirtumui, tačiau neviršija visos galimos atšaukti paramos sumos.

Tačiau nuobaudos netaikomos, jei gavėjas gali kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodyti, kad reikalavimų neatitinkanti suma buvo įtraukta ne dėl jo kaltės, arba jei kompetentinga institucija kitaip įsitikina, kad atitinkamas gavėjas nėra dėl to kaltas.

▼M4

2. 1 dalyje nurodyta administracinė nuobauda *mutatis mutandis* taikoma reikalavimų neatitinkančioms išlaidoms, nustatytoms per 49 straipsnyje nurodytas patikras vietoje.

▼B

V ANTRAŠTINĖ DALIS

SU KOMPLEKSINE PARAMA SUSIJUSI KONTROLĖS SISTEMA IR ADMINISTRACINĖS NUOBAUDOS

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

64 straipsnis

Apibrėžtys

Techninėse specifikacijose, būtinose siekiant įdiegti su kompleksine parama susijusią kontrolės sistemą ir taikyti susijusias administracines nuobaudas, vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) specializuotos kontrolės įstaigos – šio reglamento 67 straipsnyje nurodytos nacionalinės kompetentingos kontrolės institucijos, atsakingos už Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 93 straipsnyje nurodytų taisyklių laikymosi užtikrinimą;
- b) aktas – kiekviena iš Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 II priede išvardytų direktyvų ir reglamentų;
- c) pažeidimo nustatymo metai – kalendoriniai metai, kuriais buvo atlikta administracinė patikra arba patikra vietoje;
- d) kompleksinės paramos sritys – bet kuri iš trijų skirtingų Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 93 straipsnio 1 dalyje nurodytų sričių ir to reglamento 93 straipsnio 3 dalyje nurodytas daugiamečių ganyklų išlaikymas.

*II SKYRIUS***Kontrolė**

1 skirsnis

Bendrosios nuostatos*65 straipsnis***Su kompleksine parama susijusi kontrolės sistema**

1. Valstybės narės įdiegia sistemą, kuria užtikrinama veiksminga kompleksinės paramos reikalavimų laikymosi kontrolė. Toje sistemoje visų pirma numatoma:

- a) kad tuo atveju, jei kompetentinga kontrolės institucija yra ne mokėjimo agentūra, pastaroji turi perduoti specializuotoms kontrolės įstaigoms ir (arba), jei taikytina, koordinuojančiai institucijai reikiamą su Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje nurodytais gavėjais susijusią informaciją;
- b) taikytini kontrolinių imčių nustatymo metodai;
- c) atliktinų patikrų pobūdžio ir masto nuorodos;
- d) tikrinimo ataskaitos, kuriose visų pirma nurodomi nustatyti reikalavimų nesilaikymo atvejai ir įvertinamas jų sunkumas, mastas, pastovumas ir pasikartojimas;
- e) kad tuo atveju, jei kompetentinga kontrolės institucija yra ne mokėjimo agentūra, specializuotos kontrolės įstaigos turi perduoti mokėjimo agentūrai arba koordinuojančiai institucijai, arba joms abiem tikrinimo ataskaitas;
- f) tvarka, pagal kurią mokėjimo agentūra taiko išmokų mažinimo ir neskyrimo sistemą.

2. Valstybės narės gali numatyti tvarką, pagal kurią gavėjas mokėjimo agentūrai nurodo dalykus, kuriuos būtina žinoti siekiant nustatyti jam taikytinus reikalavimus ir standartus.

*66 straipsnis***Pagalbos išmokėjimo ir su kompleksine parama susijusių patikrų santykis**

Jeigu su kompleksine parama susijusių patikrų neįmanoma užbaigti prieš atitinkamam gavėjui gaunant Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje nurodytas išmokas ir metines išmokas, dėl administracinės nuobaudos gavėjo mokėtina suma susigrąžinama pagal šio reglamento 7 straipsnį arba išskaičiuojama iš paskesnių išmokų.

*67 straipsnis***Kompetetingos kontrolės institucijos pareigos**

1. Kompetetingos kontrolės institucijos vykdo šias pareigas:
 - a) specializuotos kontrolės institucijos atsako už konkrečių reikalavimų ir standartų laikymosi kontrolės ir patikrų vykdymą;
 - b) mokėjimo agentūros atsako už administracinių nuobaudų atskirais atvejais nustatymą pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 IV antraštinės dalies II skyrių ir šios antraštinės dalies III skyrių.
2. Nukrypdomas nuo 1 dalies, valstybės narės gali nuspręsti, kad su visais arba tam tikrais reikalavimais, standartais, aktais ar kompleksinės paramos sritimis susijusią kontrolę ir patikras vykdys mokėjimo agentūros, jei valstybė narė garantuoja, kad kontrolės ir patikrų veiksmingumas bus bent toks pats, koks yra, kai kontrolę ir patikras vykdo specializuota kontrolės institucija.

*2 skirsnis***Patikros vietoje***68 straipsnis***Mažiausia tikrinimo norma**

1. Kompetetinga kontrolės institucija atlieka su reikalavimais ir standartais, už kuriuos ji atsakinga, susijusias patikras vietoje, per kurias ji patikrina ne mažiau kaip 1 % visų Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje nurodytų gavėjų, už kuriuos ta kompetetinga institucija yra atsakinga.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 ir 29 straipsniuose nurodytų asmenų grupių atveju, apskaičiuojant pirmoje pastraipoje nurodytą kontrolinę imtį, gavėju gali būti laikomas kiekvienas atskiras tų grupių narys.

Pirmoje pastraipoje nurodyta mažiausia tikrinimo norma gali būti įvykdyta kiekvienos kompetetingos kontrolės institucijos lygmeniu arba kiekvieno akto ar standarto arba aktų ar standartų grupių lygmeniu. Tačiau, jei patikras atlieka ne mokėjimo agentūra, ši mažiausia tikrinimo norma gali būti įvykdyta kiekvienos mokėjimo agentūros lygmeniu.

Jei mažiausia tikrinimo norma jau yra nustatyta aktui ir standartams taikomuose teisės aktuose, taikoma būtent ta, o ne pirmoje pastraipoje nurodyta mažiausia norma. Valstybės narės taip pat gali nuspręsti, kad apie visus reikalavimų nesilaikymo atvejus, nustatytus pagal aktams ir standartams taikomus teisės aktus atliekant patikras vietoje, nesusijusias su pirmoje pastraipoje nurodyta imtimi, pranešama už atitinkamą aktą ar standartą atsakingai kompetetingai kontrolės institucijai, ir ši imasi tolesnių veiksmų. Taikomos šio skyriaus ir III antraštinės dalies I, II ir III skyrių nuostatos.

▼B

Su kompleksine parama susijusių pareigų, susijusių su Direktyva 96/22/EB, atveju pirmoje pastraipoje nurodytas mažiausios normos reikalavimas laikomas įvykdytu, jei taikomi tam tikro dydžio imties stebėsenos planai.

2. Nukrypdoma nuo 1 dalies, valstybė narė, siekdama įvykdyti toje dalyje nurodytą mažiausią tikrinimo normą kiekvieno akto ar standarto arba aktų ar standartų grupės lygmeniu, gali:

- a) naudoti atrinktų gavėjų patikrų vietoje, atliktų pagal tiems aktams ir standartams taikomus teisės aktus, rezultatus arba
- b) pakeisti atrinktus gavėjus gavėjais, kurių atžvilgiu atliekama patikra vietoje pagal tiems aktams ir standartams taikomus teisės aktus, jei tie gavėjai yra Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje nurodyti gavėjai.

Tokiais atvejais per patikras vietoje tikrinami visi kompleksinės paramos reikalavimuose nurodyti atitinkamų aktų ar standartų aspektai. Be to, valstybė narė užtikrina, kad tų patikrų vietoje veiksmingumas būtų bent toks pats, koks yra, kai patikras vietoje atlieka kompetentingos kontrolės institucijos.

3. Nustatant šio straipsnio 1 dalyje nurodytą mažiausią tikrinimo normą, neatsižvelgiama į Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 97 straipsnio 3 dalyje nurodytus būtinus veiksmus.

4. Jei per patikras vietoje nustatoma sunkių konkretaus akto ar standarto nesilaikymo atvejų, kitą tikrinimo laikotarpį atliekama daugiau su tuo aktu ar standartu susijusių patikrų vietoje. Konkretaus akto atžvilgiu kompetentinga kontrolės institucija gali nuspręsti per tas tolesnes patikras vietoje tikrinti tik dažniausiai pažeidžiamų reikalavimų laikymąsi.

5. Jei valstybė narė nusprendžia pasinaudoti Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 97 straipsnio 3 dalyje numatyta galimybe, veiksmai, būtini siekiant patikrinti, ar atitinkami reikalavimų pažeidimai buvo pašalinti, taikomi imčiai, sudarytai iš 20 % tų gavėjų.

*69 straipsnis***Kontrolinės imties nustatymas**

1. Pagal 68 straipsnį tikrintinų ūkių imtis nustatoma remiantis, jei taikytina, taikomuose teisės aktuose numatyta rizikos analize arba konkrečių reikalavimų ar standartų atveju tinkama rizikos analize. Ta rizikos analizė gali būti atliekama atskiro ūkio lygmeniu arba ūkių kategorijų ar geografinių zonų lygmeniu.

Atliekant rizikos analizę gali būti atsižvelgiama į vieną arba į abu šiuos veiksnius:

- a) gavėjo dalyvavimą pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 12 straipsnį nustatytoje ūkių konsultavimo sistemoje;

▼B

- b) gavėjo dalyvavimą sertifikavimo sistemoje, jeigu ji susijusi su atitinkamais reikalavimais ir standartais.

Remdamasi rizikos analize valstybė narė gali nuspręsti neįtraukti antros pastraipos b punkte nurodytoje sertifikavimo sistemoje dalyvaujančių gavėjų į riziką pagrįstą kontrolinę imtį. Tačiau, jei sertifikavimo sistema apima tik dalį reikalavimų ir standartų, kurių gavėjas turi laikytis pagal kompleksinės paramos reikalavimus, sertifikavimo sistemos neapimamų reikalavimų arba standartų atžvilgiu taikomi atitinkami rizikos veiksniai.

Jei išanalizavus tikrinimo rezultatus paaiškėja, kad antros pastraipos b punkte nurodytos sertifikavimo sistemos apimamų reikalavimų arba standartų nesilaikoma labai dažnai, su atitinkamais reikalavimais arba standartais susiję rizikos veiksniai įvertinami pakartotinai.

2. 1 dalis netaikoma tolesnėms patikroms, atliekamoms tuo atveju, kai apie reikalavimų nesilaikymą kompetentinga kontrolės institucija sužino kokiais nors kitais būdais. Tačiau ši dalis taikoma pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 97 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą atliekamoms tolesnėms patikroms.

3. Reprezentatyvumui užtikrinti, 20–25 % mažiausio 68 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodyto per patikras vietoje tikrintinų gavėjų skaičiaus atrenkama atsitiktine tvarka. Tačiau jei per patikras vietoje tikrintinų gavėjų skaičius viršija tą mažiausią skaičių, atsitiktine tvarka atrenkami gavėjai turi sudaryti ne daugiau kaip 25 % papildomos imties.

4. Tam tikrais atvejais, remiantis turima informacija, dalinė kontrolinės imties atranka gali būti atlikta prieš pasibaigiant atitinkamam paraiškų teikimo laikotarpiui. Ši laikina imtis baigiama sudaryti gavus visas atitinkamas paraiškas.

5. Pagal 68 straipsnio 1 dalį tikrintinų gavėjų imtis gali būti sudaroma iš gavėjų, kurie jau buvo įtraukti į imtis pagal 30 ir 34 straipsnius ir kuriems taikomi atitinkami reikalavimai ar standartai. Tačiau pasinaudoti šia galimybe negalima vykdant Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 46 ir 47 straipsniuose numatytos paramos vyno sektoriui gavėjų kontrolę.

6. Nukrypstant nuo 68 straipsnio 1 dalies, per patikras vietoje tikrintinų gavėjų imtis, laikantis mažiausios 1 % normos, gali būti sudaromos atskirai iš kiekvienos iš toliau nurodytų rūšių gavėjų, kurie pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnį turi vykdyti su kompleksine parama susijusias pareigas:

- a) gavėjų, gaunančių Reglamente (ES) Nr. 1307/2013 numatytas tiesiogines išmokas;
- b) Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 46 ir 47 straipsniuose numatytos paramos vyno sektoriui gavėjų;

▼B

c) gavėjų, gaunančių Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 21 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose, 28–31 straipsniuose ir 33 bei 34 straipsniuose numatytas metines išmokas.

7. Jei, remiantis ūkio lygmeniu atlikta rizikos analize, prieinama prie išvados, kad su pagalbos ir (arba) paramos negaunančiais asmenimis susijusi rizika yra didesnė už riziką, susijusią su Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje nurodytais gavėjais, šie gavėjai gali būti pakeisti pagalbos ir (arba) paramos negaunančiais asmenimis. Tokiu atveju bendras patikrintų ūkininkų skaičius vis tiek turi pasiekti šio reglamento 68 straipsnio 1 dalyje numatytą tikrinimo normą. Tokių pakeitimų priežastys tinkamai pagrindžiamos ir dokumentuojamos.

8. 5 ir 6 dalyse nustatytas procedūras galima taikyti kartu, jei dėl to padidėja kontrolės sistemos veiksmingumas.

*70 straipsnis***Reikalavimų ir standartų laikymosi nustatymas**

1. Kai taikytina, reikalavimų ir standartų laikymasis nustatomas naudojant priemones, numatytas atitinkamam reikalavimui ar standartui taikomuose teisės aktuose.

2. Kitais atvejais ir kai tinkama, reikalavimų ir standartų laikymasis nustatomas naudojant bet kokias tinkamas kompetentingos kontrolės institucijos pasirinktas priemones, kuriomis užtikrinamas bent toks pats tikslumas, kokio reikalaujama oficialiai nustatant, ar laikomasi reikalavimų ir standartų, pagal šalyje galiojančias taisykles.

▼M6

3. Atitinkamais atvejais patikros vietoje gali būti atliekamos taikant nuotolinio stebėjimo technologijas arba naudojant programos „Copernicus“ palydovų „Sentinel“ duomenis arba kitus bent jau lygiaverčius duomenis.

▼B*71 straipsnis***Patikrų vietoje aspektai**

1. Atlikdama 68 straipsnio 1 dalyje numatytos imties patikras, kompetentinga kontrolės institucija užtikrina, kad būtų patikrinta, kaip reikalavimų ir standartų laikosi visi atrinkti gavėjai, už kuriuos ji atsakinga.

Nepaisant pirmos pastraipos nuostatų, jeigu mažiausia tikrinimo norma vykdoma kiekvieno akto ar standarto arba aktų ar standartų grupės lygmeniu, kaip numatyta 68 straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje, tikrinama, kaip atrinkti gavėjai laikosi atitinkamo akto ar standarto arba atitinkamos grupės aktų ir standartų.

Jei į šio reglamento 68 straipsnio 1 dalyje numatytą imtį įtraukiama Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 ir 29 straipsniuose nurodyta asmenų grupė, kompetentinga kontrolės institucija užtikrina, kad būtų patikrinta, kaip reikalavimų ir standartų, už kuriuos jie atsakingi, laikosi visi grupės nariai.

▼B

Apskritai kiekvienas patikrai vietoje atrinktas gavėjas tikrinamas tada, kai galima patikrinti, kaip laikomasi daugumos reikalavimų ir standartų, kurių laikymuisi patikrinti jis buvo atrinktas. Tačiau valstybės narės užtikrina, kad per metus būtų pasiektas tinkamas visų reikalavimų ir standartų laikymosi tikrinimo lygis.

2. Kai taikytina, per patikras vietoje tikrinama visa valdos žemės ūkio paskirties žemė. Tačiau per patikrą vietoje atliekant faktinę fizinę patikrą, galima apsiriboti imtimi, kurią sudaro bent pusė žemės ūkio paskirties sklypų, susijusių su valdai taikomu reikalavimu ar standartu, jeigu tokia imtimi užtikrinama, kad bus patikimai ir reprezentatyviai patikrintas reikalavimų ir standartų laikymasis.

Pirmosios pastraipos nuostatos nedaro poveikio Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 IV antraštinės dalies II skyriuje ir šios antraštinės dalies III skyriuje numatytiems administracinių nuobaudų apskaičiavimo ir taikymo principams. Jei atliekant pirmoje pastraipoje nurodytą imties patikrą nustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų, faktiškai tikrintinų žemės ūkio paskirties sklypų imtis didinama.

Be to, jeigu taip numatyta aktui ar standartams taikytinuose teisės aktuose, per patikrą vietoje atliekant faktinį reikalavimų ir standartų laikymosi patikrinimą galima apsiriboti reprezentatyvia tikrintinų objektų imtimi. Tačiau valstybės narės užtikrina, kad patikros apimtų visų reikalavimų ir standartų laikymosi patikrinimą, kurį galima atlikti per apsilankymą.

3. 1 dalyje nurodytos patikros paprastai atliekamos per vieną apsilankymą. Jos apima reikalavimų ir standartų laikymosi patikrinimą, kurį galima atlikti per tą apsilankymą. Tų patikrų tikslas – nustatyti galimus tų reikalavimų ir standartų nesilaikymo atvejus, taip pat nustatyti, ką reikėtų tikrinti toliau.

4. Vietoje patikrų ūkiuose galima atlikti administracines patikras, jei valstybė narė garantuoja, kad administracinės patikros yra bent tokios pat veiksmingos, kaip ir patikros vietoje.

5. Atlikdamos patikras vietoje valstybės narės gali naudoti objektyvius specialiai tam tikriems reikalavimams ir standartams nustatytus tikrinimo rodiklius, jei jos garantuoja, kad atitinkamų reikalavimų ir standartų laikymosi tikrinimo veiksmingumas yra bent jau toks pats, koks yra tuo atveju, kai patikros vietoje atliekamos nenaudojant šių rodiklių.

Rodikliai yra tiesiogiai susiję su reikalavimais ar standartais, kuriems jie taikomi, ir apima visus aspektus, kurie turi būti patikrinti atliekant tų reikalavimų ar standartų laikymosi tikrinimą.

6. Šio reglamento 68 straipsnio 1 dalyje numatytos imties patikros vietoje atliekamos tais pačiais kalendoriniais metais, kuriais pateiktos pagalbos paraiškos ir (arba) mokėjimo prašymai, arba, Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 46 ir 47 straipsniuose numatytos paramos vyno sektoriui paraiškų atveju – bet kuriuo metu per Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 97 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą laikotarpį.

▼B*72 straipsnis***Tikrinimo ataskaita**

1. Po kiekvienos pagal šią antraštinę dalį atliekamos patikros vietoje kompetentinga kontrolės institucija rengia tikrinimo ataskaitą, arba ši ataskaita rengiama jos atsakomybe.

Ataskaita dalijama į šias dalis:

- a) bendrąją dalį, kurią visų pirma sudaro ši informacija:
 - i) patikrai vietoje atrinktas gavėjas;
 - ii) dalyvavę asmenys;
 - iii) ar gavėjui buvo pranešta apie apsilankymą, ir, jei taip – prieš kiek laiko;
- b) dalį, kurioje atskirai nurodomos atliktos su kiekvienu aktu ir standartu susijusios patikros ir kurioje visų pirma pateikiama ši informacija:
 - i) reikalavimai ir standartai, kurių laikymasis tikrintas vietoje;
 - ii) atliktų patikrų pobūdis ir mastas;
 - iii) nustatyti faktai;
 - iv) aktai ir standartai, kurių nesilaikymo atvejų nustatyta;
- c) vertinamąją dalį, kurioje, vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 99 straipsnio 1 dalimi, įvertinama nustatytų kiekvieno akto ir (arba) standarto nesilaikymo atvejų svarba pagal sunkumo, masto, pastovumo ir pasikartojimo kriterijus ir nurodomi veiksniai, dėl kurių turėtų būti didinama arba mažinama išmokų sumažinimo norma.

Jei pagal nuostatas, susijusias su atitinkamu reikalavimu ar standartu, galima nebenagrinėti nustatyto nesilaikymo atvejo arba jei parama teikiama pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17 straipsnio 5 ir 6 dalis, tai nurodoma ataskaitoje.

2. 1 dalis taikoma nepriklausomai nuo to, ar atitinkamas gavėjas buvo atrinktas patikrai vietoje pagal 69 straipsnį, ar patikrintas vietoje vadovaujantis aktams ir standartams taikytiniais teisės aktais pagal 68 straipsnio 2 dalį, ar patikrintas per tolesnę patikrą, atliktą kompetentingai kontrolės institucijai apie reikalavimų nesilaikymą sužinojus kokiais nors kitais būdais.

3. Apie nustatytus reikalavimų nesilaikymo atvejus gavėjui pranešama per tris mėnesius nuo patikros vietoje dienos.

▼B

Jei gavėjas nedelsdamas nesiima Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 99 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytų taisomųjų veikslių ir nepašalina nustatyto reikalavimų pažeidimo, jis per šios dalies pirmoje pastraipoje nustatytą terminą informuojamas apie būtinybę imtis taisomųjų veikslių pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 99 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą.

Jei gavėjas nedelsdamas nesiima Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 97 straipsnio 3 dalyje nurodytų taisomųjų veikslių ir nepašalina nustatyto reikalavimų pažeidimo, jis ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tame straipsnyje numatyto sprendimo netaikyti administracinės nuobaudos dienos informuojamas apie būtinybę imtis taisomųjų veikslių.

4. Nedarant poveikio jokioms konkrečioms teisės aktų, taikomų reikalavimams ir standartams, nuostatomis, tikrinimo ataskaita baigiama rengti per mėnesį nuo patikros vietoje. Tačiau tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis, visų pirma, jei to reikia atliekant cheminę ar fizinę analizę, tas laikotarpis gali būti pratęstas iki trijų mėnesių.

Jei kompetentinga kontrolės institucija yra ne mokėjimo agentūra, tikrinimo ataskaita ir, jei prašoma, atitinkami patvirtinamieji dokumentai nusiunčiami arba pateikiami susipažinti mokėjimo agentūrai ar koordinuojančiai institucijai per mėnesį nuo ataskaitos užbaigimo.

Tačiau, jei ataskaitoje nėra nurodyta jokių nustatytų pažeidimų, valstybė narė gali nuspręsti, kad tokia ataskaita nesiunčiama, su sąlyga, kad per mėnesį nuo jos užbaigimo mokėjimo agentūrai arba koordinavimo institucijai suteikiama galimybė tiesiogiai su ja susipažinti.

*III SKYRIUS**Administracinių nuobaudų apskaičiavimas ir taikymas**73 straipsnis***Bendrieji principai**

1. Jei už Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 I priede išvardytų skirtingų sistemų, Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 21 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose, 28–31 straipsniuose ir 33 bei 34 straipsniuose nurodytų priemonių ir su Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 46 ir 47 straipsniuose nurodytomis paramos vynu sektoriui schemomis susijusių mokėjimų valdymą atsako daugiau kaip viena mokėjimo agentūra, valstybės narės užtikrina, kad apie nustatytus reikalavimų nesilaikymo atvejus ir, jei taikytina, bet kokias atitinkamas administracines nuobaudas būtų informuotos visos su tais mokėjimais susijusios mokėjimo agentūros. Tai apima ir atvejus, kuriais atitikties reikalavimams kriterijų neatitikimas reiškia ir kompleksinės paramos taisyklių nesilaikymą ir atvirkščiai. Valstybės narės užtikrina, kad, kai taikytina, būtų taikoma vienoda sumažinimo norma.

2. Jei nustatomas daugiau kaip vienas įvairių tos pačios kompleksinės paramos srities aktų ar standartų nesilaikymo atvejis, nustatant Deleguotojo reglamento Nr. 640/2014 39 straipsnio 1 dalyje ir 40 straipsnyje nurodytą sumažinimo normą, tie atvejai laikomi vienu nesilaikymo atveju.

▼B

3. Standarto nesilaikymas, kuris reiškia ir reikalavimo nesilaikymą, laikomas vienu nesilaikymo atveju. Apskaičiuojant sumažinimo sumas toks nesilaikymas priskiriamas reikalavimo nesilaikymo sričiai.

4. Administracinė nuobauda taikoma bendrai sumai Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje nurodytų išmokų, skirtų arba skirsimų tam gavėjui pagal:

- a) pažeidimo nustatymo metais jo pateiktas ar pateiksimas pagalbos paraiškas arba mokėjimo prašymus ir (arba)
- b) pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 46 ir 47 straipsniuose numatytos paramos vyno sektoriui paraiškas.

Jei pirmos pastraipos b punkte nurodytos paraiškos susijusios su perplanavimu ir konversija, atitinkama suma dalijama iš trijų.

5. Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 ir 29 straipsniuose nurodytos asmenų grupės atveju procentinis sumažinimo dydis apskaičiuojamas vadovaujantis šios antraštinės dalies III skyriumi ir Deleguotojo reglamento Nr. 640/2014 IV antraštinės dalies II skyriumi. Tokiu atveju valstybės narės proporcingumo dėlei gali ta procentine dalimi sumažinti reikalavimų nesilaikančiam grupės nariui skirtą subsidijos dalį.

*74 straipsnis***Administracinių nuobaudų dėl aplaidumo apskaičiavimas ir taikymas**

1. Jei nustatomas daugiau kaip vienas su skirtingomis kompleksinės paramos sritimis susijęs reikalavimų nesilaikymo dėl aplaidumo atvejis, kiekvienam iš jų atskirai taikoma Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 39 straipsnio 1 dalyje nustatyta sumažinimo normos nustatymo tvarka.

Nustatyti procentiniai sumažinimo dydžiai sudedami. Tačiau šio reglamento 73 straipsnio 4 dalyje nurodyta bendra suma gali būti sumažinta ne daugiau kaip 5 %.

2. Jeigu pakartotinis reikalavimų nesilaikymo atvejis nustatomas kartu su kitu reikalavimų nesilaikymo ar kitu pakartotiniu reikalavimų nesilaikymo atveju, nustatyti procentiniai sumažinimo dydžiai sudedami. Tačiau 73 straipsnio 4 dalyje nurodyta bendra suma gali būti sumažinta ne daugiau kaip 15 %.

*75 straipsnis***Administracinių nuobaudų dėl tyčinio reikalavimų nesilaikymo apskaičiavimas ir taikymas**

Nustačius itin didelio masto, labai sunkių ar pastovių tyčinio reikalavimų nesilaikymo atvejų, gavėjui skiriama pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 40 straipsnį apskaičiuota nuobauda, o kitais kalendoriniais metais jam neskiriamos jokios Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje nurodytos išmokos.

▼ B

VI ANTRAŠTINĖ DALIS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

76 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja septintą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas pagalbos paraiškoms, paramos paraiškoms arba mokėjimo prašymams, susijusiems su paraiškų teikimo metais arba išmokų mokėjimo laikotarpiais, prasidedančiais 2015 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

▼ M3
